

Sprawozdanie

z wykonania planu finansowego

Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

za 2023 rok

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Zakład Ubezpieczeń Społecznych

ul. Szamocka 3,5

01-748 Warszawa

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

SPIS TREŚCI

1.	WSTĘP	4
2.	PRZYCHODY ZAKŁADU	9
2.1.	Odpis z FUS i FEP	11
2.2.	Przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS	12
2.3.	Przychody z tytułu zwrotu kosztów obsługi zadań zleconych Zakładowi do realizacji	14
2.4.	Przychody finansowe	16
2.5.	Pozostałe przychody	16
3.	KOSZTY DZIAŁALNOŚCI ZAKŁADU	17
3.1.	Amortyzacja	19
3.2.	Materiały i energia	20
3.3.	Usługi obce	21
3.4.	Podatki i opłaty	25
3.5.	Wynagrodzenia	27
3.6.	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	29
3.7.	Pozostałe koszty	32
3.8.	Koszty finansowe	33
3.9.	Pozostałe koszty operacyjne	33
4.	WYDATKI INWESTYCYJNE	34
5.	ODSETKI DO OFE	34
6.	WYNIK FINANSOWY	34
7.	ŚRODKI FINANSOWE	34
8.	ZOBOWIĄZANIA, NALEŻNOŚCI I ZAPASY	34
9.	LICZBA ZATRUDNIONYCH	35

1. WSTĘP

Plan finansowy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (Zakład, ZUS) na 2023 rok został zatwierdzony przez Radę Nadzorczą ZUS uchwałą nr 32/VI/V/2022 z dnia 28 września 2022 r.

W 2023 roku plan ten podlegał kilkukrotnym zmianom. Pierwsza zmiana, zatwierdzona przez Radę Nadzorczą ZUS uchwałą nr 13/III/VI/2023 w dniu 29 marca 2023 r. wynikała z konieczności (1) zapewnienia środków na sfinansowanie wyższych kosztów *opłat subskrypcyjnych* dla zadania Wdrożenie Programu Budowy Systemu Cyberbezpieczeństwa, (2) zabezpieczenia źródeł finansowania kosztów *ryczałtu za pracę zdalną*, w związku z wprowadzoną nowelizacją Kodeksu Pracy¹ oraz (3) aktualizacji stanów na początek 2023 roku do wielkości odzwierciedlających stan faktyczny wynikający z zamkniętych ksiąg rachunkowych Zakładu na dzień 31 grudnia 2022 r. oraz stanów na koniec 2023 roku, tj. na dzień 31 grudnia 2023 r.

Druga zmiana, zatwierdzona przez Radę Nadzorczą ZUS uchwałą nr 21/V/VI/2023 w dniu 6 czerwca 2023 r. dotyczyła przemieszczenia środków finansowych z kosztów działalności bieżącej do wydatków inwestycyjnych na realizację dodatkowych zadań oraz sfinansowanie wzrostu cen w prowadzonych postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego.

Trzecia zmiana, zatwierdzona przez Radę Nadzorczą ZUS uchwałą nr 33/VII/VI/2023 w dniu 26 sierpnia 2023 r. dotyczyła: (1) zwiększenia prognozy przychodów, dzięki realizacji przez Zakład nowego zadania zleconego z tytułu zwrotu kosztów obsługi wypłaty dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów, tzw. „14 – sta emerytura”² oraz (2) przemieszczenia środków finansowych w ramach kosztów działalności bieżącej na zwiększenie (i) funduszu wynagrodzeń osobowych wraz z pochodnymi, z przeznaczeniem na wypłatę jednorazowej dodatkowej nagrody dla pracowników Zakładu analogicznej jaką otrzymali pracownicy sektora budżetowego oraz (ii) odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (ZFSŚ), w związku z nowelizacją ustawy o budżecie na 2023 r.³

Kolejna zmiana, zatwierdzona przez Radę Nadzorczą ZUS uchwałą nr 44/IX/VI/2023 w dniu 3 listopada 2023 r. dotyczyła: (1) zwiększenia prognozy przychodów w związku ze: (i) wzrostem podstawy naliczania przez Zakład kosztów obsługi zadań zleconych w zakresie wypłaty dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów, tzw. „14-sta emerytura” z uwagi na podwyższenie kwoty świadczenia⁴ oraz (ii) podwyższeniem w 2023 roku prowizji dla Zakładu w zakresie wypłaty świadczenia wychowawczego 500+⁵, (2) przemieszczenia środków finansowych w ramach kosztów działalności bieżącej jak również z pozycji wydatków inwestycyjnych na zwiększenie funduszu wynagrodzeń osobowych wraz z pochodnymi, z przeznaczeniem na wypłatę dodatkowej nagrody dla pracowników Zakładu w związku ze zwiększeniem skali

¹ Ustawa z dnia 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw [Dz. U. z 2023 r. poz. 1465]

² Ustawa z dnia 26 maja 2023 r. o kolejnym dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów [Dz. U. poz. 1407]

³ Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 oraz niektórych innych ustaw [Dz. U. poz. 1586]

⁴ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia kwoty wyższej niż kwota najniższej emerytury stosowanej do ustalenia wysokości kolejnego dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów w 2023 r. [Dz. U. poz. 1673]

⁵ Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 oraz niektórych innych ustaw [Dz. U. poz. 1586]

realizowanych przez Zakład zadań oraz odpowiedzialnością za wdrażanie reform społecznych na rzecz państwa oraz wypłatę świadczeń na rzecz obywateli.

Ostatnia zmiana, zatwierdzona przez Radę Nadzorczą ZUS uchwałą nr 51/X/VI/2023 w dniu 20 grudnia 2023 r. dotyczyła przemieszczenia środków finansowych w ramach kosztów działalności bieżącej na zwiększenie wpłat na Pracownicze Programy Kapitałowe [PPK] w związku z wzrostem uczestników PPK i oszacowaniem przez jednostki organizacyjne ZUS wyższego przewidywanego wykonania planu finansowego w zakresie tych kosztów.

Zakład jest państwową jednostką organizacyjną, posiadającą osobowość prawną, wykonującą zadania z zakresu ubezpieczeń społecznych na podstawie:

- ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych⁶ oraz aktów wykonawczych do tej ustawy,
- statutu Zakładu nadanego rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej⁷,
- regulaminu organizacyjnego Zakładu wprowadzonego zarządzeniem Prezesa Zakładu.

Nadzór nad działalnością Zakładu sprawuje Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Zakład posiada własne organy zarządzające i nadzorujące, którymi są:

- Prezes ZUS,
- Zarząd, któremu przewodniczy Prezes ZUS,
- Rada Nadzorcza ZUS.

Strukturę organizacyjną ZUS tworzą: Centrala, na którą składają się 32 komórki organizacyjne, oraz terenowe jednostki organizacyjne tj.: 2 centra usług wspólnych (Centrum Informatyki, Centrum Kontakt Klientów ZUS) oraz 43 oddziały, a także podległe im 205 inspektoratów i 68 biur terenowych. Zadania terenowych jednostek organizacyjnych ZUS związane są przede wszystkim z bezpośrednią obsługą klientów w sprawach ubezpieczeń społecznych. W niektórych oddziałach Zakładu wyznaczonych odrębnymi zarządzeniami Prezesa, wykonywane są zadania wynikające z regionalizacji lub centralizacji wybranych usług wspólnych.

Podstawowym celem działania Zakładu jest wykonywanie zadań z zakresu ubezpieczeń społecznych. Jednak zakres zadań realizowanych przez ZUS wynikający z odpowiednich aktów prawnych, wykracza znacznie poza obszar, który został określony ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych. Przepisy dotyczące zadań i trybu pracy ZUS znajdują się również w licznych ustawach określających organizację i zadania innych instytucji obsługiwanych przez ZUS.

W 2023 roku Zakład realizował usługi dla milionów klientów, w szczególności dla:

- 8,5 mln świadczeniobiorców pobierających emeryturę lub rentę,
- 13,0 mln dzieci dla których wypłacono świadczenie wychowawcze „500+”, (łącznie dla obywateli Polski i uchodźców z Ukrainy) oraz inne świadczenia w ramach programów wsparcia dla rodzin,
- 12,1 mln użytkowników na Platformie Usług Elektronicznych „PUE”,

⁶ Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych [Dz. U. z 2023 r. poz. 1230, 1429, 1672 i 1941]

⁷ Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 4 marca 2021 r. [Dz. U. poz. 431]

- 2,9 mln aktywnych kont płatników składek,
- 16,3 mln ubezpieczonych.

Na podstawie aktualnie obowiązujących przepisów, Zakład:

- ustala uprawnienia i wypłaca świadczenia w zakresie:
 - emerytur,
 - rent z tytułu niezdolności do pracy,
 - rent rodzinnych,
 - rent socjalnych,
 - zasiłków chorobowych,
 - zasiłków macierzyńskich,
 - zasiłków opiekuńczych,
 - zasiłków wyrównawczych,
 - świadczeń rehabilitacyjnych,
 - zasiłków pogrzebowych,
 - rodzicielskich świadczeń uzupełniających (tzw. Mama 4+),
 - świadczeń uzupełniających dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji,
 - dodatkowych rocznych świadczeń dla emerytów i rencistów tzw. „13-sta emerytura” i „14-sta emerytura”,
 - świadczeń wyrównawczych dla działaczy opozycji antykomunistycznej lub osób represjonowanych,
 - świadczenia wyrównawczego dla osób uprawnionych do emerytury z tytułu opieki nad dziećmi wymagającymi stałej opieki,
 - Rodzinnego Kapitału Opiekuńczego (tzw. „RKO”),
 - dofinansowań pobytu dziecka w żłobku (tzw. „żłobkowe”),
 - świadczenia „Dobry start” (tzw. „300+”),
 - świadczenia wychowawczego „500+”⁸, które od dnia 1 stycznia 2024 r. stało się świadczeniem „800+”⁹, w związku z podniesieniem jego wysokości,
- przeprowadza badania lekarskie i wydaje orzeczenia potrzebne, aby ustalić uprawnienia do świadczeń z ubezpieczeń społecznych, innych świadczeń wypłacanych przez ZUS oraz do celów pozaubezpieczeniowych, kontroluje prawidłowość orzekania o czasowej niezdolności do pracy,
- nadaje upoważnienia lekarzom do wystawiania zaświadczeń lekarskich o czasowej niezdolności do pracy oraz cofa te upoważnienia, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości,
- realizuje zadania z zakresu prewencji rentowej, w tym rehabilitacji leczniczej oraz prewencji wypadkowej,
- ustala obowiązek ubezpieczeń społecznych, wymierza i pobiera składki na te ubezpieczenia,
- pobiera i rozlicza składkę na ubezpieczenie zdrowotne i przekazuje ją do Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ),

⁸ Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw [Dz. U. z 2023 r. poz. 810 i 1565]

⁹ Ustawa dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci [Dz. U. poz. 1565]

- pobiera składkę na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP),
- pobiera i rozlicza składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych (FEP),
- pobiera składkę na Fundusz Pracy (FP) oraz Fundusz Solidarnościowy (FS) i przekazuje do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
- prowadzi rozliczenia na kontach płatników składek i zapisuje składki na indywidualnych kontach ubezpieczonych,
- kontroluje, czy płatnicy składek wywiązują się z obowiązku opłaty składki i poprawności wykonywanych zadań, ustawowo powierzonym płatnikom (takie jak wypłata różnego rodzaju zasiłków) oraz dochodzi należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne,
- prowadzi indywidualne konta ubezpieczonych wraz z subkontami, Centralny Rejestr Ubezpieczonych oraz rejestr umów o dzieło,
- prowadzi system ewidencji płatników składek oraz Centralny Rejestr Płatników Składek,
- dysponuje środkami finansowymi Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS), środkami Funduszu Alimentacyjnego w likwidacji (FAL) oraz środkami Funduszu Rezerwy Demograficznej (FRD),
- w imieniu emerytów i rencistów przekazuje do urzędów skarbowych podatek dochodowy od osób fizycznych, a do NFZ – składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- przyznaje oraz wypłaca świadczenia przedemerytalne,
- popularyzuje wiedzę o ubezpieczeniach społecznych w Polsce; realizuje własne inicjatywy edukacyjne dla młodzieży szkolnej oraz projekty partnerskie dla studentów,
- współpracuje z organami administracji rządowej, z zagranicznymi instytucjami ubezpieczeniowymi oraz organizacjami międzynarodowymi,
- pełni funkcję instytucji właściwej i instytucji łącznikowej przy realizacji międzynarodowych umów i porozumień w dziedzinie ubezpieczeń społecznych oraz zajmuje się obsługą świadczeń, które są realizowane na podstawie tych umów i porozumień,
- pełni funkcję instytucji właściwej i instytucji łącznikowej w zakresie unijnej koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze, za który odpowiada (ubezpieczenie powszechne),
- udziela pomocy humanitarnej obywatelom Ukrainy poprzez wypłatę świadczeń (300+, 500+/800+, RKO, żłobkowe) oraz udostępnienie miejsc w bazie lokalowej ZUS na terenie całego kraju,
- obsługuje wnioski o stosowanie ceny maksymalnej paliw gazowych złożonych przez płatników składek z branży piekarniczej i cukierniczej¹⁰, w ramach tzw. „Tarczy gazowej”.

Jednocześnie w 2023 roku Zakład wdrażał kolejne działania związane z transformacją systemu zabezpieczenia społecznego, realizując przyjętą Strategię ZUS na lata 2022-2025 poprzez:

- budowę nowoczesnego e-urzędu dostępnego 24 godziny przez 7 dni w tygodniu,

¹⁰ Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw [Dz. U. poz. 556 i 1059]

- rozwój usług cyfrowych oraz elektroniczną komunikację z klientami tj. unowocześnienie Platformy Usług Elektronicznych (PUE) przyjmującej rocznie 21 mln wniosków elektronicznych od obywateli oraz 24 mln zwolnień lekarskich,
- wdrożenie aplikacji mobilnej mZUS dla klientów indywidualnych do obsługi wniosków świadczeń rodzinnych, uruchomienie aplikacji mZUS dla lekarzy do wystawiania zwolnień lekarskich oraz udostępnienie elektronicznej mLegitymacji dla emerytów i rencistów w aplikacji mObywatel,
- automatyzację procesów i obsługę świadczeń, digitalizację i elektroniczną dokumentację oraz odmiejszczenie zadań umożliwiające realizację sprawy w dowolnej terenowej jednostce organizacyjnej ZUS,
- redukcję długu technologicznego i zapewnienie nowoczesnej architektury IT oraz wdrażanie rozwiązań chmurowych, analityki big data oraz AI w analizach i kontrolach,
- podnoszenie poziomu integracji z rejestrami i bazami danych innych instytucji publicznych,
- budowę kompleksowej platformy zarządzania cyberbezpieczeństwem.

Jednocześnie w 2023 roku Zakład przygotowywał się do obsługi kolejnych zadań zleconych do realizacji od dnia 1 stycznia 2024 r. tj. w zakresie (1) przyznawania i wypłaty świadczenia wspierającego dla osób z niepełnosprawnością¹¹ oraz (2) ustalania uprawnień do urlopu górniczego i energetycznego pracowników sektora elektroenergetycznego i branży górnictwa węgla brunatnego¹².

Zakład jako instytucja sektora finansów publicznych prowadzi działalność na podstawie i w celu wykonania ustaw, dysponując budżetem umożliwiającym finansowanie funkcjonowania i realizację zadań ustawowych. Środki na pokrycie kosztów realizacji zadań statutowych Zakładu ustalane są w postaci przyznawanych odpisów z FUS i FEP oraz przychodów naliczanych wskaźnikowo (procentowo) z tytułu zadań zleconych Zakładowi do realizacji, jak również zadań związanych z poborem i dochodzeniem składek innych niż na FUS. Z przychodów Zakładu pokrywane są w szczególności: koszty działalności bieżącej, wydatki na inwestycje, w tym w obszarze IT, wydatki na działalność szkoleniową i popularyzatorską w zakresie ubezpieczeń społecznych, koszty obsługi świadczeń finansowanych z FUS, a realizowanych przez KRUS oraz koszty wypłaty świadczeń.

Wprowadzone przez Zakład zmiany oraz zadania, mające charakter długoterminnych przedsięwzięć wymagały w 2023 roku odpowiedniego zarządzania zatwierdzonym budżetem oraz szczegółowego przygotowania wdrożonych działań. Wszystkie zadania Zakład zrealizował w terminie, kontrolując w pełni reżim kosztów działalności bieżącej Zakładu, jak również wydatków inwestycyjnych.

Dane z wykonania planu finansowego Zakładu za 2023 rok prezentowane w Sprawozdaniu przedstawiane są w ujęciu porównawczym do roku 2022.

¹¹ Ustawa z dnia 26 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym [Dz. U. poz. 1429]

¹² Ustawa z dnia 17 sierpnia 2023 r. o osłonach socjalnych dla pracowników sektora elektroenergetycznego i branży górnictwa węgla brunatnego [Dz. U. poz. 1737]

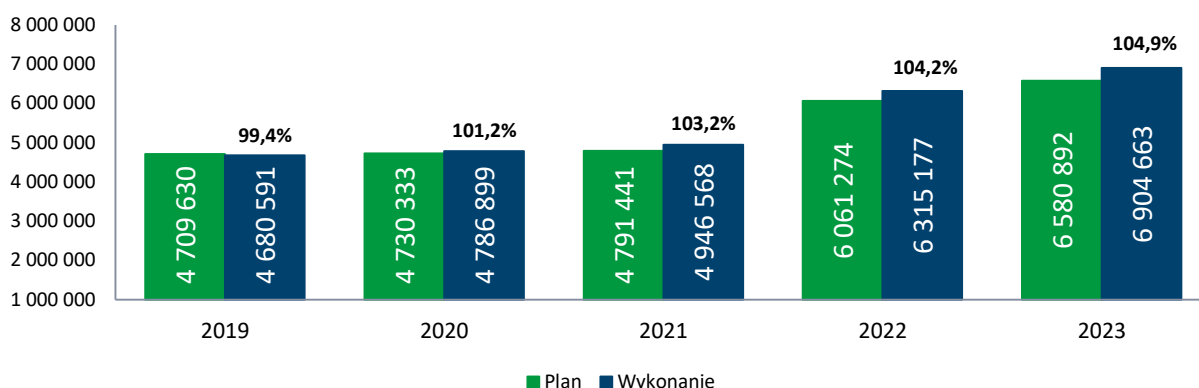
2. PRZYCHODY ZAKŁADU

W 2023 roku Zakład uzyskał przychody ogółem **6.904.663 tys. zł**, tj. na poziomie wyższym od zaplanowanych o 323.771 tys. zł, co stanowiło 104,9% planu. W relacji r/r nastąpił wzrost przychodów o kwotę 589.486 tys. zł, tj. o 9,3%, co w głównej mierze wynikało z uzyskania przez Zakład wyższego odpisu z FUS w stosunku do wartości uzyskanej w 2022 roku.

Plan finansowy na 2023 rok w zakresie przychodów został dwukrotnie zwiększony¹³ w trakcie roku o kwotę łączną 110.494 tys. zł, w zakresie przychodów z tytułu zwrotu kosztów obsługi zadań zleconych Zakładowi do realizacji w związku z realizacją dodatkowych zadań zleconych: (1) wypłaty „14-stej emerytury” oraz (2) wypłaty świadczenia rodzinnego „500+”.

Relację wykonania do planu przychodów w latach 2019-2023 prezentuje wykres nr 1.

Wykres nr 1 Relacja wykonania do planu przychodów ogółem w latach 2019 - 2023 r. w tys. zł.

Na wykonanie planu w zakresie przychodów w 2023 roku wpłynęły:

- **przychody planowane**, które wyniosły 6.903.236 tys. zł, tj. 104,9% planu i stanowiły niemalże 100% przychodów ogółem. W porównaniu r/r nastąpił wzrost przychodów planowanych o kwotę 590.756 tys. zł, tj. o 9,4%,
- **przychody nieplanowane**, które wyniosły 1.427 tys. zł, na co złożyły się:
 - przychody z tytułu rozliczenia środków uzyskanych w latach poprzednich z realizacji projektów z udziałem środków unijnych (933 tys. zł),
 - dodatnie różnice kursowe (223 tys. zł),
 - zysk ze zbycia inwestycji (172 tys. zł),
 - wpływy związane z likwidacją zdarzeń o charakterze nadzwyczajnym (99 tys. zł).

Uzyskane przez Zakład w 2022 i 2023 roku przychody ogółem w ujęciu wartościowym i procentowym przedstawia tabela nr 1.

¹³ Uchwała Rady Nadzorczej ZUS Nr 33/VII/VI/2023 z dnia 26 sierpnia 2023 r. oraz uchwała Rady Nadzorczej ZUS Nr 44/IX/VI/2023 z dnia 3 listopada 2023 r.

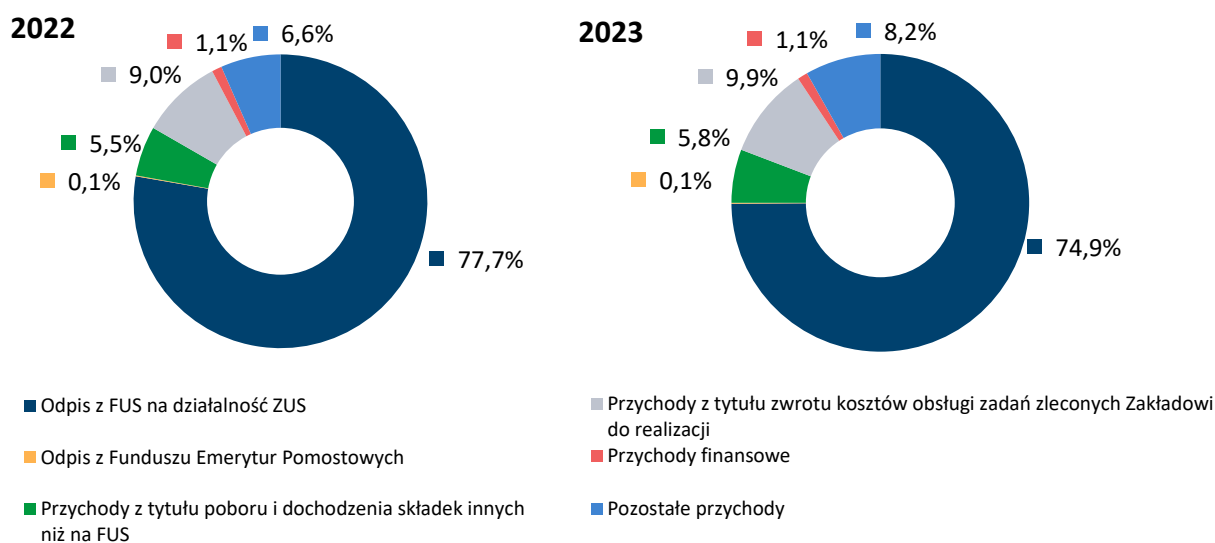
Tabela nr 1 Zestawienie przychodów Zakładu za 2022 i 2023 r.

Wyszczególnienie	2022		2023		
	Wykonanie okres styczeń- grudzień tys. zł	% wykonania planu	Plan po zm.	Wykonanie okres styczeń- grudzień tys. zł	% wykonania planu
Przychody ogółem	6 315 177	104,2%	6 580 892	6 904 663	104,9%
Odpis z FUS na działalność ZUS	4 910 650	100,0%	5 170 243	5 170 243	100,0%
Odpis z Funduszu Emerytur Pomostowych	4 592	100,0%	4 829	4 829	100,0%
Przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS	346 784	116,8%	350 653	398 892	113,8%
Przychody z tytułu zwrotu kosztów obsługi zadań zleconych Zakładowi do realizacji	567 118	97,0%	645 994	686 184	106,2%
Przychody finansowe	68 460	906,4%	11 640	78 016	670,2%
Pozostałe przychody	417 573	162,4%	397 533	566 499	142,5%

Struktura uzyskiwanych przez Zakład przychodów w 2023 roku zmieniła się w stosunku do ubiegłego roku – nastąpił spadek udziału odpisu z FUS o 2,8 p.p, przy jednoczesnym wzroście większości pozostałych grup przychodów (za wyjątkiem odpisu z FEP oraz przychodów finansowych).

Strukturę przychodów w 2022 i 2023 roku prezentuje wykres nr 2.

Wykres nr 2 Struktura przychodów ogółem w 2022 i 2023 r.

Przychody ogółem w 2023 roku były wyższe od planowanych o 323.771 tys. zł, na co wpłynęły przede wszystkim:

- przychody uzyskiwane z nowego źródła z tytułu obsługi wniosków o stosowanie ceny maksymalnej paliw gazowych w ramach wsparcia dla branży piekarniczej i cukierniczej,
- przychody z tytułu dofinansowania pobytu dziecka w żłobku, tzw. „żłobkowe” – przychody te nie zostały ujęte w planie finansowym ZUS na 2023 r., zgodnie z pismem Ministerstwa Finansów z dnia 14 lipca 2022 r.,
- wyższe niż zakładano przychody m.in. z tytułu:
 - zwrotu kosztów egzekucyjnych, w związku ze wzrostem kwoty należności skierowanych do przymusowego dochodzenia egzekucyjnego,

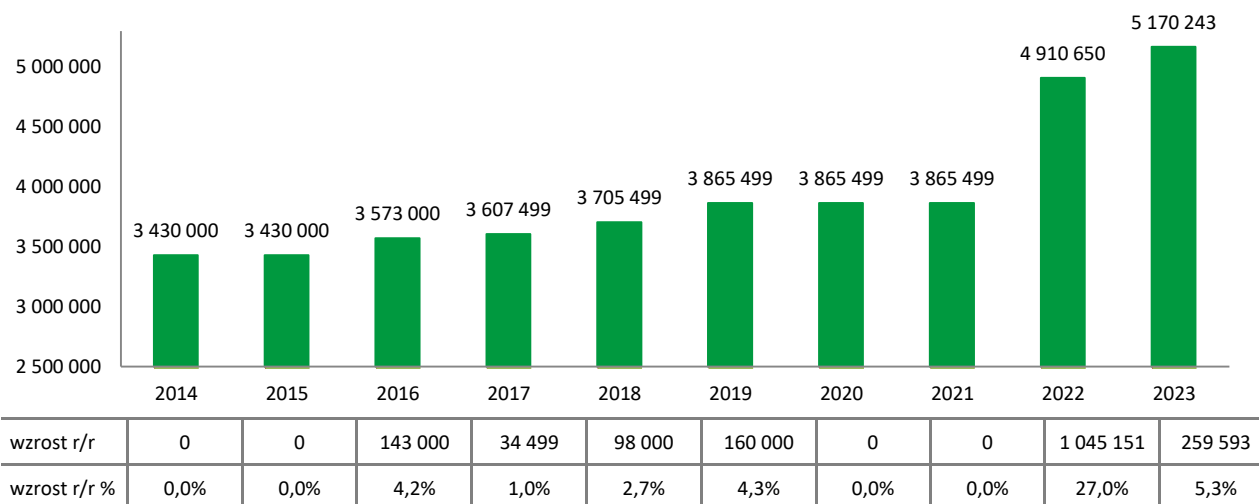
- przychodów finansowych, w związku z wyższą kwotą środków finansowych utrzymywanych na rachunkach bankowych lokat krótkoterminowych,
- innych przychodów operacyjnych, w związku ze wzrostem w drugiej połowie 2022 roku z 0,3% do 0,6% stawki wynagrodzenia za terminowe wpłacanie podatku na rzecz budżetu państwa,
- poboru i dochodzenia składek na ubezpieczenie zdrowotne do Narodowego Funduszu Zdrowia („NFZ”), w związku ze wzrostem bazy naliczanych kosztów obsługi składki przekazywanej do NFZ, w wyniku wprowadzonej zmiany zasad opłacania i rozliczania składki zdrowotnej¹⁴,
- obsługi wypłaty świadczeń na rzecz obywateli Ukrainy, w związku z przedłużeniem okresu pomocy obywatelom Ukrainy,
- poboru i dochodzenia składek na Fundusz Pracy („FP”), Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych („FGŚP”) i Fundusz Solidarnościowy („FS”), w związku z dwukrotnym wzrostem minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wzrostem wpływów ze składek.

2.1. Odpis z FUS i FEP

Odpis z FUS na działalność Zakładu był główną pozycją uzyskanych przez Zakład w 2023 roku przychodów planowanych. W 2023 roku wyniósł **5.170.243 tys. zł** i był wyższy r/r o 259.593 tys. zł, tj. o 5,3%, co wynikało ze wzrostu tego odpisu w planie finansowym ZUS na 2023 rok w stosunku do planu z 2022 roku.

Kształtowanie się wysokości odpisu z FUS w latach 2014-2023 prezentuje wykres nr 3.

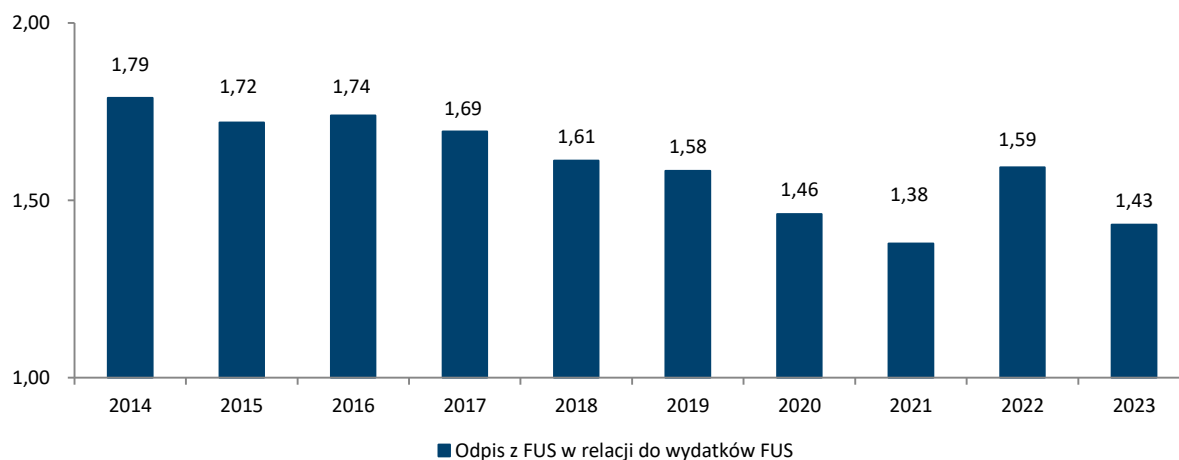
Wykres nr 3 Odpis z FUS w latach 2014-2023 w tys. zł.

Kształtowanie się relacji odpisu z FUS w relacji do wydatków FUS w latach 2014-2023 prezentuje wykres nr 4.

¹⁴ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych [Dz. U. z 2024 r. poz. 146], Ustawa z dnia 9 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw [Dz. U. poz. 1265 i 1964]

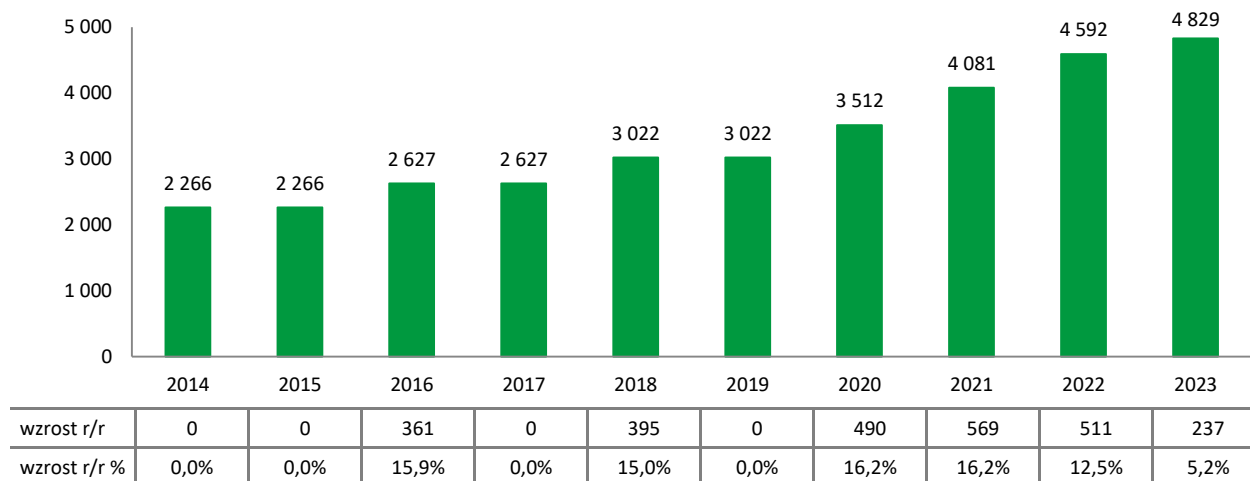
Wykres nr 4 Odpis z FUS w relacji do wydatków FUS w latach w latach 2014-2023 w %.

W 2023 roku **odpis z FEP** wyniósł **4.829 tys. zł** i był wyższy r/r o 237 tys. zł, tj. o 5,2%, co wynikało ze wzrostu tego odpisu w planie finansowym ZUS na 2023 rok w stosunku do planu z 2022 roku.

Kształtowanie się wysokości odpisu z FEP w latach 2014-2023 prezentuje wykres nr 5.

Wykres nr 5 Odpis z FEP w latach 2014-2023 w tys. zł.

2.2. Przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS

Przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS w 2023 roku wyniosły **398.892 tys. zł**, tj. 113,8% planu i w ujęciu r/r były wyższe o 52.108 tys. zł, tj. o 15,0%.

Uzyskane przez Zakład w 2022 i 2023 roku przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS w ujęciu wartościowym i procentowym przedstawia tabela nr 2.

Tabela 2 Zestawienie przychodów z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS za 2022 i 2023 r.

Wyszczególnienie	2022		2023		
	Wykonanie okres styczeń- grudzień tys. zł	% wykonania planu	Plan po zm. tys. zł	Wykonanie okres styczeń- grudzień tys. zł	% wykonania planu
Przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS:	346 784	116,8%	350 653	398 892	113,8%
Przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek na OFE	15 690	103,7%	16 913	17 176	101,6%
Przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek na FP, FGŚP i FS, w tym:	92 951	114,1%	93 448	105 987	113,4%
- Fundusz Pracy	36 798	104,7%	37 209	41 959	112,8%
- Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	2 805	128,5%	2 857	3 196	111,9%
- Fundusz Solidarnościowy	53 348	121,0%	53 382	60 832	114,0%
Przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek na ubezpieczenie zdrowotne do NFZ	238 143	118,8%	240 292	275 729	114,7%

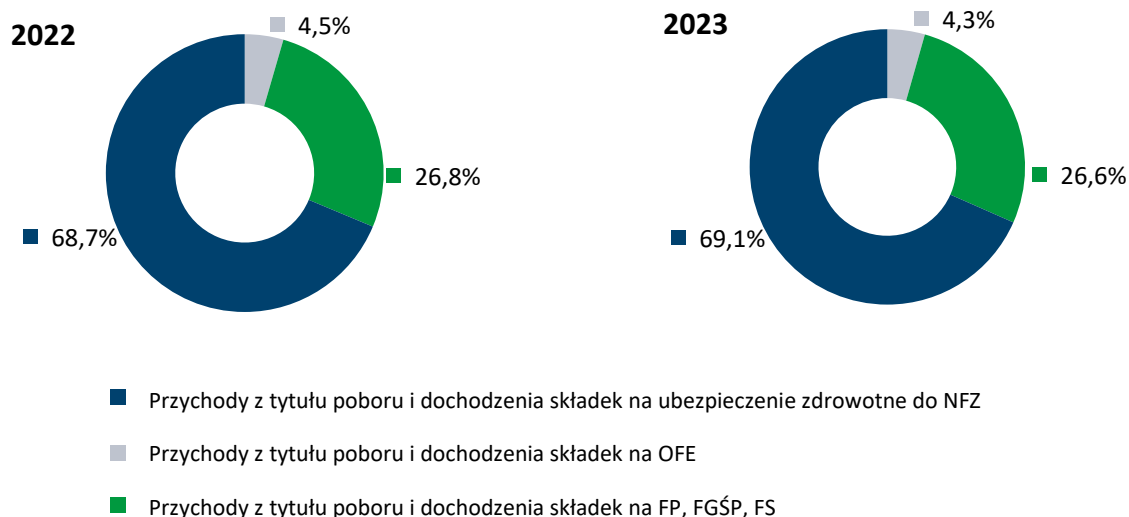
W zakresie przychodów z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS dominującą pozycję stanowiły przychody z **tytułu poboru i dochodzenia składek na ubezpieczenie zdrowotne do NFZ**, które w ujęciu r/r wzrosły o 37.586 tys. zł, tj. o 15,8%, w związku ze zmianą przepisów obowiązujących od lipca 2022 r., dotyczących sposobu naliczania oraz opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Drugą, co do wielkości pozycję stanowiły przychody z **tytułu poboru i dochodzenia składek na FP, FGŚP i FS**, które w ujęciu r/r wzrosły o 13.036 tys. zł, tj. o 14,0%, w związku ze wzrostem wpływów ze składek.

Ostatnią, co do wielkości pozycją były przychody z **tytułu poboru i dochodzenia składek na otwarte fundusze emerytalne („OFE”)**, które w ujęciu r/r wzrosły o 1.486 tys. zł, tj. o 9,5%, w związku z wyższymi wpływami ze składek.

Strukturę poszczególnych grup przychodów z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS w 2022 i 2023 roku prezentuje wykres nr 6.

Wykres nr 6 Struktura przychodów z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS w 2022 i 2023 r.

2.3. Przychody z tytułu zwrotu kosztów obsługi zadań zleconych Zakładowi do realizacji

Przychody z tytułu zwrotu kosztów obsługi zadań zleconych Zakładowi do realizacji w 2023 roku wyniosły ogółem **686.184 tys. zł**, co stanowiło 106,2% planu i w ujęciu r/r były wyższe o 119.066 tys. zł, tj. o 21,0%.

Uzyskane przez Zakład w 2022 i 2023 roku przychody z tytułu zwrotu kosztów obsługi zadań zleconych Zakładowi do realizacji w ujęciu wartościowym i procentowym przedstawia tabela nr 3.

Tabela 3 Zestawienie przychodów z tytułu zwrotu kosztów obsługi zadań zleconych Zakładowi do realizacji za 2022 i 2023 r.

Wyszczególnienie	2022		2023		
	Wykonanie okres styczeń- grudzień tys. zł	% wykonania planu	Plan po zm.	Wykonanie okres styczeń- grudzień tys. zł	% wykonania planu
Przychody z tytułu zwrotu kosztów obsługi zadań zleconych Zakładowi do realizacji:	567 118	97,0%	645 994	686 184	106,2%
Rent socjalnych	109 219	103,3%	119 856	130 875	109,2%
Zasiłków i świadczeń przedemerytalnych	9 217	89,8%	7 957	8 571	107,7%
Świadczeń na rzecz kombatanatów	19 319	100,1%	19 878	25 902	130,3%
Świadczeń zbiegowych realizowanych przez KRUS	19 663	98,2%	22 959	22 376	97,5%
Obsługa pozostałych zadań, w tym m.in.:	409 700	95,5%	475 344	498 460	104,9%
- przychody od komorników za udzielanie informacji	139 471	97,7%	153 869	153 099	99,5%
- rodzicielskie świadczenia uzupełniające	12 379	100,2%	13 503	14 921	110,5%
- świadczenia uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji	43 540	99,6%	45 121	43 840	97,2%
- dodatkowe roczne świadczenia pieniężne dla emerytów i rencistów [13-sta i 14-sta emerytura]	103 489	99,5%	152 923	157 110	102,7%
- świadczenie wychowawcze 300+	1 345	96,6%	1 355	1 354	99,9%
- świadczenie rodzinne 500+	23 546	99,2%	60 434	60 288	99,8%
- Rodzinny Kapitał Opiekuńczy	34 042	91,0%	24 268	21 382	88,1%
- dofinansowanie do żłobka	3 283	482,8%	0	4 242	-
- realizacja zadań na rzecz obywateli Ukrainy specustawa [świadczenia]	28 373	63,1%	7 000	23 416	334,5%
- pomoc dla branży piekarniczej i cukierniczej	-	-	-	2 526	-

W zakresie przychodów z tytułu zwrotu kosztów obsługi zadań zleconych Zakładowi do realizacji **dominującą pozycję** stanowiły przychody z tytułu obsługi pozostałych zadań, które w ujęciu r/r wzrosły o 88.760 tys. zł, tj. o 21,7%. W stosunku do planu przychody te były wyższe o 23.116 tys. zł, tj. 4,9%, na co w szczególności wpłynęły wyższe przychody z tytułu wypłaty (1) świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy, (2) dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów („13 emerytura”) oraz (3) dofinansowania do żłobka.

Na wzrost tych przychodów r/r wpłynęły przede wszystkim:

- **przychody z tytułu obsługi dodatkowych rocznych świadczeń pieniężnych dla emerytów i rencistów** (13-sta i 14-sta emerytura) uzyskane w kwocie łącznej 157.110 tys. zł (wzrost r/r o 53.621 tys. zł, tj. o 51,8%), co było wynikiem zwiększenia wysokości „13-tej emerytury”, w związku z waloryzacją oraz podwyższeniem kwoty świadczenia „14-tej emerytury”,
- **przychody od komorników za udzielenie informacji** uzyskane w kwocie 153.099 tys. zł (wzrost r/r o 13.628 tys. zł, tj. o 9,8%), w związku ze wzrostem cen opłat za wnioski komornicze o 14,4%, przy jednoczesnym spadku liczby wniosków płatnych o 0,9%,

- **przychody z tytułu obsługi świadczenia wychowawczego** w ramach programu Rodzina 500+ w kwocie 60.288 tys. zł (wzrost r/r o 36.742 tys. zł, tj. o 156,0%), w związku z pełną realizacją wypłat od czerwca 2022 roku oraz podwyższeniem w 2023 roku prowizji dla Zakładu z 0,1% do 0,15% z tytułu obsługi wypłaty tego świadczenia,
- **nowe przychody z tytułu obsługi wniosków o stosowanie ceny maksymalnej paliw gazowych** w ramach wsparcia dla branży piekarniczej i cukierniczej uzyskane w kwocie 2.526 tys. zł.

Jednocześnie odnotowano spadek przychodów z tytułu wypłaty:

- **Rodzinnego Kapitału Opiekuńczego**, spadek r/r o 12.660 tys. zł, tj. o 37,2%, z uwagi na spadek r/r o 22,5% liczby wypłaconych kapitałów,
- **świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy**, spadek r/r o 4.957 tys. zł, tj. o 17,5%, w związku ze spadkiem o 4,2 % liczby osób pobierających świadczenia.

Drugą, co do wielkości pozycję stanowiły przychody z **tytułu obsługi rent socjalnych** (w tym zasiłków pogrzebowych po osobach pobierających renty socjalne), które w ujęciu r/r wzrosły o 21.656 tys. zł, tj. o 19,8%, co było wynikiem waloryzacji wysokości świadczenia.

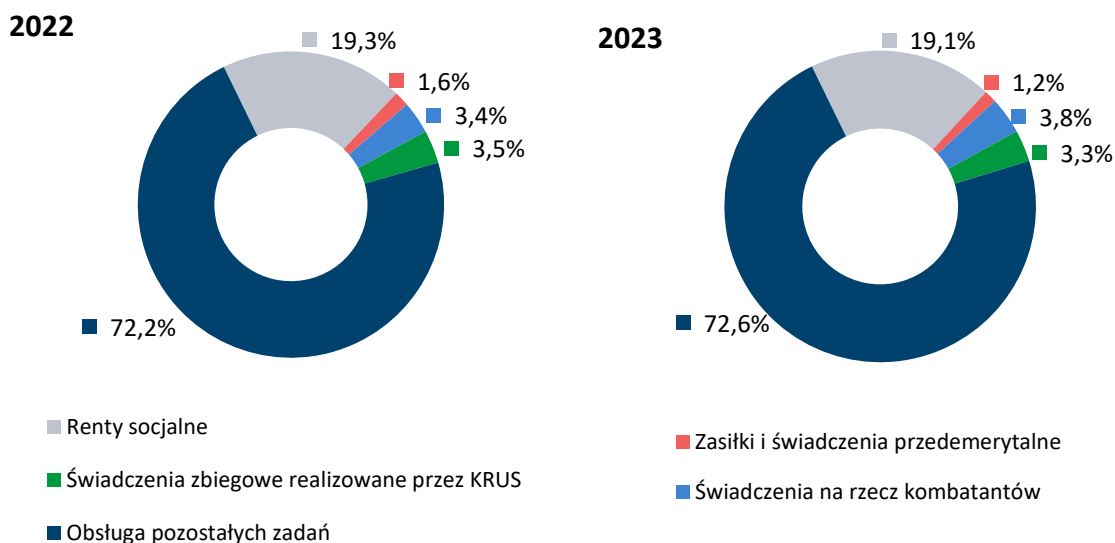
Kolejną, co do wielkości pozycję stanowiły przychody z tytułu obsługi **świadczeń na rzecz kombatantów**, które w ujęciu r/r wzrosły o 6.583 tys. zł, tj. o 34,1%, z uwagi na waloryzację wysokości świadczenia oraz wzrost wypłacanego wraz z emeryturą deputatu węglowego.

Wyższe w ujęciu r/r o 2.713 tys. zł, tj. o 13,8% były również przychody z **tytułu obsługi świadczeń zbiegowych realizowanych przez KRUS**, co było związane ze wzrostem przeciętnej wysokości świadczenia emerytalnego i rentowego o 14,3% (głównie w wyniku waloryzacji), przy jednoczesnym spadku liczby osób pobierających świadczenia zbiegowe z KRUS o 0,4%.

Równocześnie odnotowano spadek przychodów z **tytułu obsługi zasiłków i świadczeń przedemerytalnych** o kwotę 646 tys. zł, tj. 7,0%, w związku ze spadkiem o 19,7% liczby osób pobierających te świadczenia.

Strukturę przychodów z tytułu zwrotu kosztów obsługi zadań zleconych Zakładowi do realizacji w 2022 oraz 2023 roku prezentuje wykres nr 7.

Wykres nr 7 Struktura przychodów z tytułu zwrotu kosztów obsługi zadań zleconych Zakładowi do realizacji w 2022 i 2023 r.

Struktura przychodów z tytułu zwrotu kosztów obsługi zadań zleconych Zakładowi do realizacji w 2023 roku jest zbliżona do struktury w 2022 roku – nastąpił nieznaczny wzrost udziału przychodów z tytułu świadczeń na rzecz kombatantów o 0,4 p.p. oraz z tytułu obsługi pozostałych zadań o 0,4 p.p., przy jednoczesnym spadku udziału przychodów z tytułu zasiłków i świadczeń przedemerytalnych o 0,4 p.p. oraz rent socjalnych i świadczeń zbiegowych realizowanych przez KRUS o 0,2 p.p.

2.4. Przychody finansowe

Przychody finansowe uzyskane przez Zakład w 2023 roku wyniosły ogółem **78.016 tys. zł**, co stanowiło 670,2% planu i w ujęciu r/r wzrosły o kwotę 9.556 tys. zł, tj. o 14,0%. Bezpośrednią przyczyną wzrostu przychodów finansowych w relacji r/r była wyższa niż planowano kwota środków finansowych utrzymywanych przez Zakład na rachunkach bankowych lokat krótkoterminowych.

Na przychody finansowe złożyły się:

- **przychody planowane** w kwocie 77.621 tys. zł, tj. 666,8% planu, w tym m.in.:
 - odsetki od środków na rachunkach bankowych lokat krótkoterminowych – kwota 67.229 tys. zł, które w ujęciu r/r wzrosły o 33.364 tys. zł,
 - odsetki uzyskane (wycofane) od OFE – kwota 3.378 tys. zł, które w ujęciu r/r spadły o 776 tys. zł,
 - odsetki od krótkoterminowych papierów wartościowych – kwota 3.266 tys. zł, które w ujęciu r/r spadły o 7.113 tys. zł,
 - oprocentowanie środków na rachunkach bieżących – kwota 832 tys. zł, które w ujęciu r/r spadły o 15.025 tys. zł,
- **przychody nieplanowane** w kwocie 395 tys. zł, które zostały uzyskane z tytułu:
 - dodatnich różnic kursowych – kwota 223 tys. zł,
 - zysku ze zbycia inwestycji – kwota 172 tys. zł.

2.5. Pozostałe przychody

Pozostałe przychody operacyjne uzyskane przez Zakład w 2023 roku wyniosły ogółem **566.499 tys. zł**, co stanowiło 142,5% planu i w ujęciu r/r wzrosły o 148.926 tys. zł, tj. o 35,7%.

Pozostałe przychody w 2023 roku były wyższe od planu o 168.966 tys. zł, co było skutkiem przede wszystkim wyższych wpływów z tytułu zwrotu kosztów egzekucyjnych.

Na pozostałe przychody złożyły się:

- **przychody planowane** w kwocie 565.467 tys. zł, tj. 142,3% planu, w tym m.in.:
 - przychody z tytułu zwrotu kosztów egzekucyjnych – kwota 427.641 tys. zł, które w ujęciu r/r wzrosły o 93.606 tys. zł, tj. o 28,0%, co było spowodowane wzrostem o 27,5% liczby tytułów wykonawczych skierowanych do przymusowego dochodzenia należności,
 - wynagrodzenie za terminowe wpłacanie podatku i składek oraz za ustalenie i wypłatę świadczeń z ubezpieczenia chorobowego – kwota 94.990 tys. zł, które w ujęciu r/r wzrosły o 50.421 tys. zł, tj. o 113,1%, w związku ze wzrostem od dnia 1 lipca 2022 r. z 0,3% do 0,6% stawki wynagrodzenia za terminowe wpłacanie podatku na rzecz budżetu państwa,
 - wpływ zasądzonych kosztów postępowania sądowego i egzekucyjnego – kwota 14.885 tys. zł, które w ujęciu r/r wzrosły o 2.114 tys. zł, tj. o 16,5%,
 - przychody ze sprzedaży produktów i innych – kwota 12.304 tys. zł, które w ujęciu r/r wzrosły o 6.142 tys. zł,
- **przychody nieplanowane** w kwocie 1.032 tys. zł, które zostały uzyskane m.in z tytułu:
 - rozliczenia środków uzyskanych w latach poprzednich z udziałem środków unijnych (933 tys. zł), z realizacji projektów m.in.:
 - „Wypracowanie i pilotażowe wdrożenie modelu kompleksowej rehabilitacji umożliwiającej podjęcie powrót do pracy” projekt partnerski PFRON (lider), ZUS, CIOP,
 - "Współpraca kluczem do przewycięzania wyzwań na polu delegowania pracowników z sektorów opieki, budownictwa, transportu i rolnictwa" (ACCT) - międzynarodowy (EU) projekt partnerski,
 - „Rozbudowa infrastruktury systemowo-sprzętowej środowisk Access Point (AP) i RINA na potrzeby EESSI w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych”.
 - wpływów uzyskanych w związku z likwidacją zdarzeń o charakterze nadzwyczajnym (99 tys. zł).

Ponadto, w 2023 roku:

- dokonane zostały odpisy aktualizujące wartość inwestycji w kwocie 9.342 tys. zł,
- rozwiązane zostały rezerwy w kwocie 11.586 tys. zł na postępowania sądowe oraz niewykorzystane urlopy pracownicze.

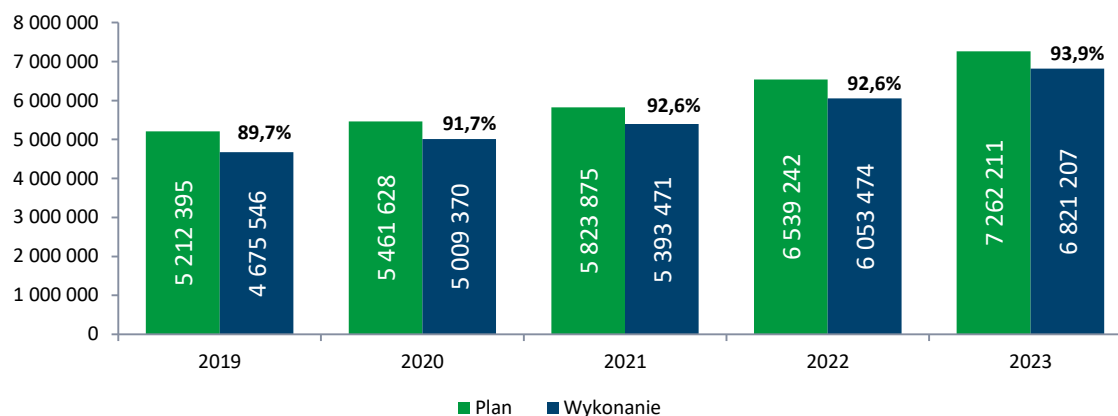
Powyższe zdarzenia znalazły swoje odzwierciedlenie w przychodach ogółem Zakładu, natomiast jako pozycja memoriałowa nie spowodowały wpływu środków pieniężnych.

3. KOSZTY DZIAŁALNOŚCI ZAKŁADU

Koszty działalności bieżącej Zakładu z amortyzacją według stawek za 2023 rok wyniosły **6.821.207 tys. zł**, co stanowiło 93,9% planu, a bez amortyzacji według stawek 6.462.075 tys. zł, co stanowiło 94,7% planu. W relacji r/r nastąpił wzrost kosztów działalności bieżącej o kwotę 767.733 tys. zł, tj. o 12,7%, co w głównej mierze było związane ze wzrostem kosztów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń.

Relację wykonania do planu kosztów działalności bieżącej w latach 2019-2023 prezentuje wykres nr 8.

Wykres nr 8 Wykonanie kosztów ogółem z amortyzacją według stawek w latach 2019 - 2023 r. w tys. zł.

Na wykonanie planu w zakresie kosztów działalności bieżącej w 2023 roku wpłynęły:

- **koszty planowane**, które wyniosły 6.821.022 tys. zł, tj. 93,9% planu i stanowiły niemalże 100% kosztów ogółem. W porównaniu r/r nastąpił wzrost kosztów planowanych o kwotę 768.068 tys. zł, tj. o 12,7%,
- **koszty nieplanowane**, które wyniosły 185 tys. zł, na co złożyły się:
 - ujemne różnice kursowe (145 tys. zł),
 - zdarzenia losowe o charakterze nadzwyczajnym (40 tys. zł).

Poniesione przez Zakład w 2022 i 2023 roku koszty działalności bieżącej w ujęciu wartościowym i procentowym przedstawia tabela nr 4.

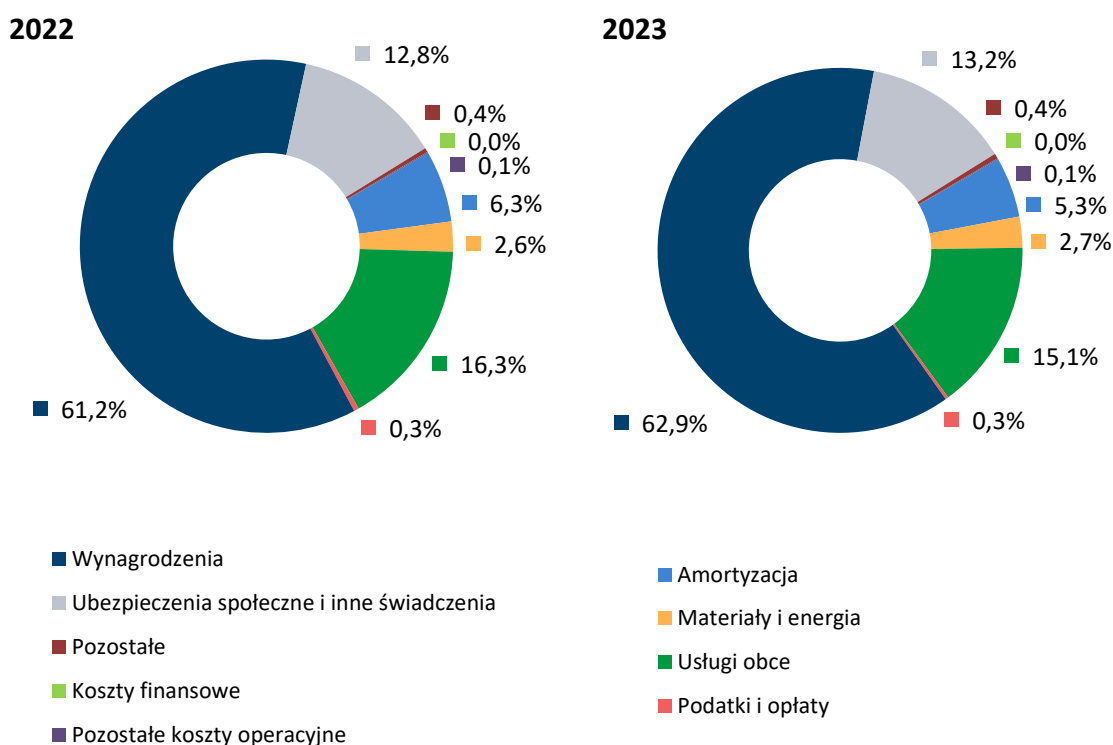
Tabela nr 4 Zestawienie kosztów działalności bieżącej Zakładu według rodzaju za 2022 i 2023 r.

Treść	2022		2023		
	Wykonanie okres styczeń- grudzień tys. zł	% wykonania planu	Plan po zm. tys. zł	Wykonanie okres styczeń- grudzień tys. zł	% wykonania planu
Koszty ogółem działalności bieżącej z amortyzacją wg stawek	6 053 474	92,6%	7 262 211	6 821 207	93,9%
Koszty ogółem działalności bieżącej (bez amortyzacji wg stawek)	5 671 900	93,9%	6 827 306	6 462 075	94,7%
Amortyzacja	381 655	76,5%	435 405	359 325	82,5%
Materiały i energia	157 846	79,9%	267 159	187 343	70,1%
Usługi obce	986 656	82,0%	1 236 605	1 033 365	83,6%
Podatki i opłaty	19 920	63,0%	28 327	18 231	64,4%
Wynagrodzenia	3 705 256	99,8%	4 294 480	4 288 559	99,9%
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	773 875	93,9%	942 067	897 946	95,3%
Pozostałe	22 399	54,4%	44 040	30 465	69,2%
Koszty finansowe	413	20,7%	2 500	286	11,4%
Pozostałe koszty operacyjne	5 454	20,5%	11 628	5 687	48,9%

Strukturę wykonania kosztów ogółem działalności bieżącej (z amortyzacją) w 2023 roku zmieniła się nieznacznie w stosunku do 2022 roku – nastąpił wzrost kosztów wynagrodzeń o 1,7 p.p., wzrost kosztów ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń o 0,4 p.p., oraz wzrost o 0,1 p.p. kosztów materiałów i energii. Jednocześnie nastąpił spadek o 1,2 p.p. kosztów usług obcych, kosztów amortyzacji o 1,0 p.p. oraz podatki, koszty pozostałych kosztów operacyjnych, pozostałe i koszty finansowe pozostały na tym samym poziomie.

Strukturę wykonania kosztów ogółem działalności bieżącej (z amortyzacją) w 2022 i 2023 roku prezentuje wykres nr 9.

Wykres nr 9 Struktura kosztów ogółem w 2022 i 2023 r.

Wykonanie kosztów działalności bieżącej Zakładu z amortyzacją według stawek w 2023 roku było niższe od planu o 441.004 tys. zł, tj. o 6,1%, na co wpłynęły w szczególności: (1) oszczędności wynikające z uzyskanych korzystnie cenowo ofert w prowadzonych postępowaniach o zamówienie publiczne i korzystnie zawieranych umów, (2) brak konieczności pełnego wykorzystania rezerw centralnych, (3) przesunięcie na rok 2024 części prowadzonych postępowań o zamówienie publiczne, w związku z opóźnieniem wynikającym z wpływu czynników gospodarczych na budżet ZUS oraz (4) niższy poziom kosztów amortyzacji spowodowany poziomem realizowanych inwestycji.

3.1. Amortyzacja

Koszty amortyzacji za 2023 rok wyniosły **359.325 tys. zł**, tj. 82,5% planu i stanowiły 5,3% kosztów ogółem. W porównaniu r/r nastąpił spadek tych kosztów o kwotę 22.330 tys. zł, tj. o 5,9%.

Poniesione przez Zakład w 2022 i 2023 roku koszty amortyzacji w ujęciu wartościowym i procentowym przedstawia tabela nr 5.

Tabela nr 5 Zestawienie kosztów amortyzacji za 2022 i 2023 r.

Treść	2022		2023		
	Wykonanie okres styczeń- grudzień tys. zł	% wykonania planu	Plan po zm.	Wykonanie okres styczeń- grudzień tys. zł	% wykonania planu
Amortyzacja ogółem	381 655	76,5%	435 405	359 325	82,5%
Amortyzacja według stawek	381 574	76,6%	434 905	359 132	82,6%
Zakup wyposażenia o niskiej wartości	81	8,1%	500	193	38,6%

W zakresie kosztów amortyzacji, dominującą pozycją były **koszty amortyzacji według stawek** (naliczanej od środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych), które w relacji r/r spadły o 22.442 tys. zł, tj. o 5,9%. Spadek tych kosztów jest pochodną poziomu realizacji zadań inwestycyjnych w Zakładzie w roku 2023, który okazał się niższy od planu jak również w porównaniu do 2022 roku.

W ujęciu r/r nastąpił natomiast wzrost kosztów amortyzacji jednorazowej dotyczącej kosztów zakupu wyposażenia o niskiej wartości o 112 tys. zł tj. o 138,3%, w związku z zakupem akcesoriów komputerowych dla pracowników oraz realizacją doraźnych zakupów mebli dla pracowników z orzeczoną niepełnosprawnością.

3.2. Materiały i energia

Koszty zużycia materiałów i energii za 2023 rok wyniosły **187.343 tys. zł**, tj. 70,1% planu i stanowiły 2,7% kosztów ogółem. W porównaniu r/r nastąpił wzrost tych kosztów o kwotę 29.497 tys. zł, tj. o 18,7%.

Poniesione przez Zakład w 2022 i 2023 roku koszty materiałów i energii w ujęciu wartościowym i procentowym przedstawia tabela nr 6.

Tabela nr 6 Zestawienie kosztów materiałów i energii za 2022 i 2023 r.

Treść	2022		2023		
	Wykonanie okres styczeń- grudzień tys. zł	% wykonania planu	Plan po zm.	Wykonanie okres styczeń- grudzień tys. zł	% wykonania planu
Materiały i energia	157 846	79,9%	267 159	187 343	70,1%
Materiały	59 638	92,0%	96 596	58 555	60,6%
Energia	98 208	74,0%	170 563	128 788	75,5%

Dominujący wpływ na poziom realizacji tych kosztów miały koszty zużycia energii (75,5%), które w ujęciu r/r wzrosły o 30.580 tys. zł, tj. o 31,1%, w wyniku okołorynkowego wzrostu cen. W szczególności nastąpił wzrost kosztów energii elektrycznej o 15.444 tys. zł, tj. o 24,9% oraz energii cieplnej o 13.813 tys. zł, tj. o 61,3%.

Jednocześnie w ujęciu r/r nastąpił spadek kosztów zużycia materiałów o 1.083 tys. zł (tj. o 1,8%) w szczególności w zakresie materiałów eksploatacyjnych i części zamiennych do urządzeń biurowych oraz środków czystości osobistej.

Na niższy poziom realizacji planu w 2023 r. największy wpływ miały następujące czynniki:

- wdrożenie w Zakładzie działań zmierzających do zmniejszenia zużycia energii elektrycznej: (1) prowadzenie kampanii informacyjnej dla pracowników w zakresie stosowania i utrwalania dobrych praktyk, (2) wymiana oświetlenia na LED oraz zakup energooszczędnych urządzeń, (3) ograniczenie oświetlenia zewnętrznego obiektów do niezbędnego dla zachowania bezpieczeństwa fizycznego obiektów,
- korzystne warunki atmosferyczne, które skutkowały niższym zużyciem energii cieplnej, gazu i oleju opałowego,
- korzystnie podpisane umowy dotyczące zakupów scentralizowanych m.in: (1) papieru do biurowych urządzeń drukujących, (2) papieru na cele produkcji poligraficznej, (3) kopert oraz (4) materiałów eksploatacyjnych i części zamiennych do biurowych urządzeń drukujących, maszyn i urządzeń poligraficznych,
- ograniczenie zużycia materiałów biurowych, papieru, kopert oraz materiałów eksploatacyjnych do urządzeń drukujących, maszyn i urządzeń poligraficznych, m.in. dzięki depapieryzacji i elektroniczacji obiegu dokumentów w ZUS,
- mniejsze zużycie paliwa, osiągnięte dzięki optymalizacji wykorzystania floty samochodowej w Zakładzie, poprzez ograniczenie liczby przejechanych kilometrów na skutek scalenia lub redukcji tras przejazdów.

3.3. Usługi obce

Koszty usług obcych za 2023 rok wyniosły **1.033.365 tys. zł**, tj. 83,6% planu i stanowiły 15,1% kosztów ogółem. W porównaniu r/r nastąpił wzrost tych kosztów o kwotę 46.709 tys. zł, tj. o 4,7%.

Poniesione przez Zakład w 2022 i 2023 roku koszty usług obcych w ujęciu wartościowym i procentowym przedstawia tabela nr 7.

Tabela nr 7 Zestawienie kosztów usług obcych za 2022 i 2023 r.

Treść	2022		2023		
	Wykonanie okres styczeń- grudzień tys. zł	% wykonania planu	Plan po zm. tys. zł	Wykonanie okres styczeń- grudzień tys. zł	% wykonania planu
Usługi obce	986 656	82,0%	1 236 605	1 033 365	83,6%
Usługi pocztowe i bankowe	384 597	86,8%	415 571	382 198	92,0%
Usługi telekomunikacyjne	15 843	73,6%	32 224	16 079	49,9%
Usługi związane z przetwarzaniem danych	291 173	80,3%	352 892	287 298	81,4%
Pozostałe, w tym w tym m.in.:	295 043	78,5%	435 918	347 790	79,8%
Koszty najmu i utrzymania budynków, pomieszczeń i lokali, w tym m.in.:	170 754	84,8%	222 388	194 365	87,4%
- dozór i ochrona	67 022	89,7%	79 635	70 697	88,8%
- usługi czystościowe	94 051	92,8%	118 377	111 534	94,2%
Opłaty licencyjne	4 646	61,5%	36 900	21 353	57,9%
Usługi remontowe i konserwacyjne, w tym:	66 579	74,5%	105 219	75 565	71,8%
- remonty budowlane	17 206	86,0%	25 000	14 712	58,8%
- serwis i konserwacja urządzeń	49 373	71,1%	80 219	60 853	75,9%

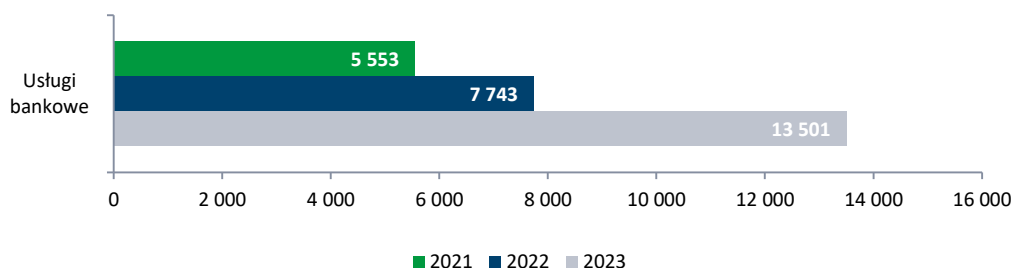
W zakresie kosztów usług obcych dominującą pozycją w 2023 roku były **koszty usług pocztowych i bankowych** (37,0% kosztów usług obcych), które w ujęciu r/r spadły o 2.399 tys. zł, tj. o 0,6%. Spadek tych kosztów dotyczył głównie kosztów **przekazywania świadczeń gotówkowych** za pośrednictwem Poczty Polskiej S.A., które spadły r/r o 9.592 tys. zł, tj. o 4,0%, z uwagi na spadek liczby przekazów gotówkowych o 4,0% na rzecz wzrostu liczby przekazywanych świadczeń w formie bezgotówkowej na rachunki bankowe.

Jednocześnie w 2023 r. nastąpił wzrost kosztów:

- **usług bankowych** – wzrost r/r o 5.758 tys. zł, tj. o 74,4%, w zakresie realizacji umowy scentralizowanej z PKO BP dotyczącej otwarcia i prowadzenia skonsolidowanych rachunków FUS, FEP oraz Zakładu i realizacji wypłat masowych – z uwagi na wzrost: (1) ceny jednostkowej za przelew z 0,06 zł na 0,09 zł wynikający z nowej umowy z PKO BP, (2) liczby świadczeń przekazywanych na rachunki bankowe (r/r o 17,9%),
- **przekazywania korespondencji** za pośrednictwem Poczty Polskiej S.A. (w tym usług kurierskich) – wzrost r/r o 1.281 tys. zł, tj. o 0,9%, z uwagi na wprowadzenie standardu wysyłania korespondencji zawierającej dane wrażliwe listem poleconym,
- **z tytułu korzystania z usługi OGNIVO¹⁵** – wzrost r/r o 156 tys. zł, tj. o 10,5%, z uwagi na wzrost zapotrzebowania pozyskania informacji bankowych, w związku z prowadzeniem przez Zakład działań egzekucyjnych.

Poziom kosztów usług bankowych w 2021, 2022 i 2023 r. prezentuje wykres nr 10.

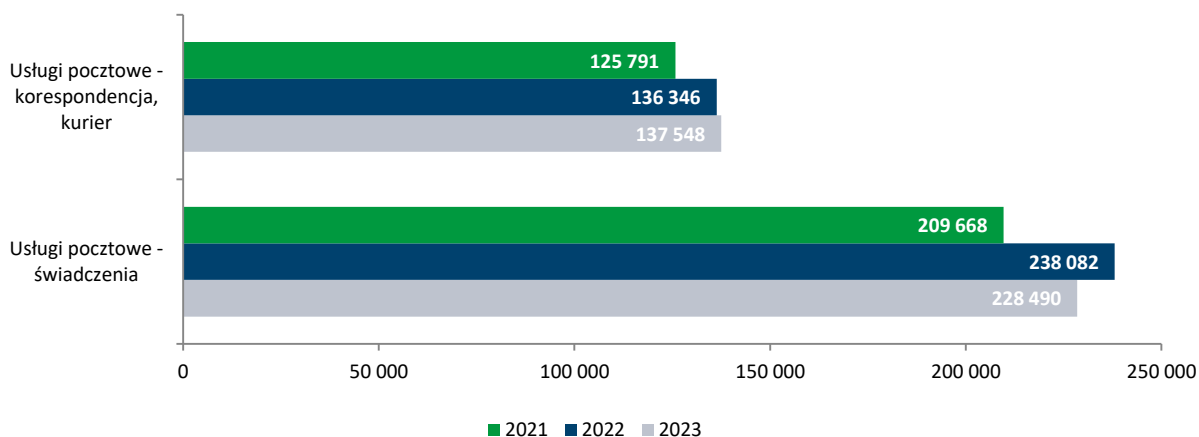
Wykres nr 10 Wykonanie kosztów usług bankowych w 2021, 2022 i 2023 r. w tys. zł.

Poziom kosztów usług realizowanych za pośrednictwem Poczty Polskiej S.A. w 2021, 2022 i 2023 roku prezentuje wykres nr 11.

¹⁵ Usługa OGNIVO umożliwia szybką komunikację online z bankami w zakresie uzyskania informacji objętych tajemnicą bankową.

Wykres nr 11 Wykonanie kosztów usług pocztowych w 2021, 2022 i 2023 r. w tys. zł.

Drugą, co do wielkości pozycją były **koszty usług pozostałych** (33,7% kosztów usług obcych), które w relacji r/r wzrosły o 52.747 tys. zł, tj. o 17,9%. Największy wzrost r/r odnotowano na kosztach:

- **najmu i utrzymania budynków, pomieszczeń i lokali**, które w ujęciu r/r wzrosły o 23.611 tys. zł, tj. o 13,8%, w szczególności w zakresie: (1) kosztów usług utrzymania czystości (wzrost r/r o 18,6%) oraz (2) kosztów dozoru i ochrony mienia (wzrost r/r o 5,5%), co było spowodowane dwukrotnym podwyższeniem minimalnego wynagrodzenia za pracę (łącznie o 590 zł, tj. o 19,6%) oraz minimalnej stawki godzinowej (łącznie o 3,80 zł, tj. o 19,3%),
- **opłat licencyjnych**, które w ujęciu r/r wzrosły o 16.707 tys. zł, tj. o 359,6 % z uwagi na zaewidencjonowanie w ciężar kosztów działalności bieżącej opłat subskrypcyjnych dla zadania Wdrożenie Programu Budowy Systemu Cyberbezpieczeństwa (PBSC), których finansowanie pierwotnie zostało zabezpieczone w planie inwestycyjnym Zakładu na 2022 rok w ramach V grupy inwestycyjnej – zadania obszaru IT, jako zakup wartości niematerialnych i prawnych,
- **remonty i usługi serwisu**, które w ujęciu r/r wzrosły o 8.986 tys. zł, tj. o 13,5 %, w związku ze wzrostem cen m.in. usług napraw i konserwacji sprzętu komputerowego oraz biurowych urządzeń drukujących i maszyn poligraficznych.

Na poziom wykonania planu finansowego w 2023 roku w zakresie kosztów usług pozostałych największy wpływ miały:

- brak konieczności wykorzystania w całości środków finansowych zaplanowanych na skutki klauzul waloryzacyjnych w umowach w zakresie usług dozoru i utrzymania czystości, kształtowanych poziomem minimalnego wynagrodzenia oraz inflacją,
- uzyskanie korzystnych cenowo ofert od kontrahentów w zakresie: usług sprzątnięcia pomieszczeń i utrzymania terenów zewnętrznych, opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, przeglądów technicznych, usług ochrony osób i mienia oraz usług konserwacyjnych i serwisowych,
- ograniczenie realizacji usług remontowych, wynikających z wytycznych Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów¹⁶,

¹⁶ Pismo MRiPS z dnia 28 listopada 2022 r. znak BDG.WKP.607.2.2022 przekazujące pismo Szefa KPRM w sprawie podjęcia działań oszczędnościowych.

- korzystnie zawarte umowy w zakresie usług i konserwacji sprzętu komputerowego oraz mniejsza awaryjność maszyn i urządzeń,
- niższe niż planowano potrzeby w zakresie zlecenia zewnętrznych usług konsultingowych, badań i ekspertyz.

Kolejną, co do wielkości pozycję w zakresie kosztów usług obcych stanowiły **koszty usług związanych z przetwarzaniem danych** (27,8% kosztów usług obcych), które w relacji r/r spadły o 3.875 tys. zł, tj. o 1,3% w wyniku m.in.: (1) zawarcia korzystnych umów oraz (2) spadku liczby zmian legislacyjnych wymagających modyfikacji systemów informatycznych w celu realizacji wyznaczonych zadań dla ZUS.

W zakresie kosztów usług przetwarzania danych nastąpił:

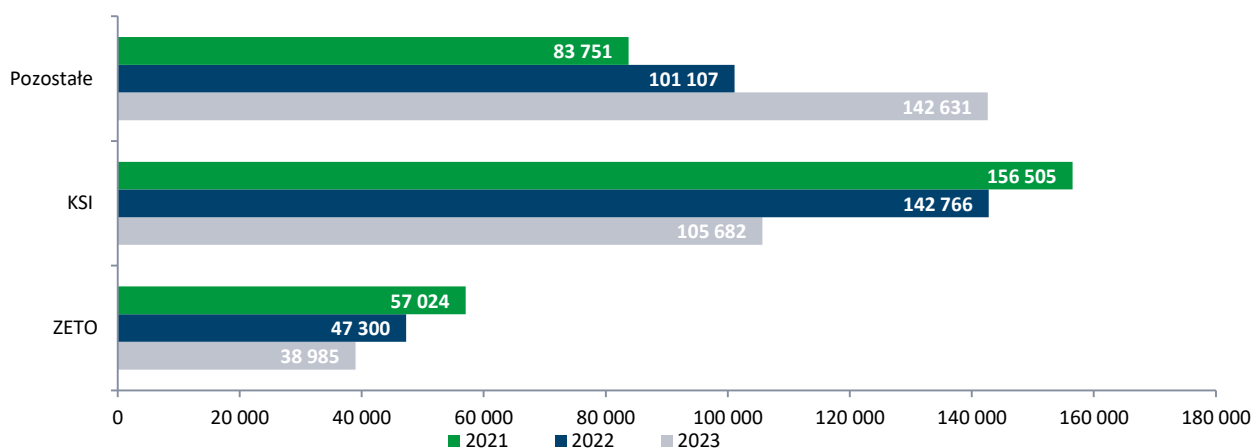
- **spadek kosztów usług związanych z KSI** r/r o 37.084 tys. zł, tj. o 26,0%, wynikający przede wszystkim z mniejszych kosztów poniesionych na modyfikację systemów informatycznych KSI oraz PUE,
- **spadek kosztów usług przekazywania danych ZETO** r/r o 8.315 tys. zł, tj. o 17,6%, spowodowany mniejszą liczbą aktywnych świadczeniobiorców o 60,0%, obsługiwanych przez Zakłady Elektronicznej Techniki Obliczeniowej,
- **wzrost kosztów pozostałych usług informatycznych** r/r o 41.524 tys. zł, tj. o 41,1%, wynikający ze wzrostu kosztów na (1) usługi utrzymania środowiska systemowego (Mainframe, UNIX, Windows), (2) rozwój Programu Budowy Systemu Cyberbezpieczeństwa, (3) wsparcie utrzymania i eksploatacji SWEZ oraz (4) wsparcie utrzymania i migracja Centrum Kontaktu Klientów ZUS (CKK) na nową infrastrukturę techniczno - systemową.

Na niższe wykonanie planu finansowego na 2023 rok w zakresie kosztów usług związanych z przetwarzaniem danych największy wpływ miało:

- przesunięcie na rok 2024 terminu realizacji zleceń dodatkowych dotyczących wsparcia i eksploatacji SWEZ,
- niewykorzystanie w pełni środków zabezpieczonych na: (1) waloryzację wynagrodzenia zawartych umów na usługi w zakresie eksploatacji i utrzymania KSI oraz (2) dostosowanie systemów IT ZUS do zmian legislacyjnych,
- przedłużające się postępowanie na zakup usługi serwisowej oprogramowania Oracle, z uwagi na odwołanie wykonawców do KIO.

Poziom kosztów usług przetwarzania danych w 2021, 2022 i 2023 r. prezentuje wykres nr 12.

Wykres nr 12 Wykonanie kosztów usług związanych z przetwarzaniem danych w 2021, 2022 i 2023 r. w tys. zł.

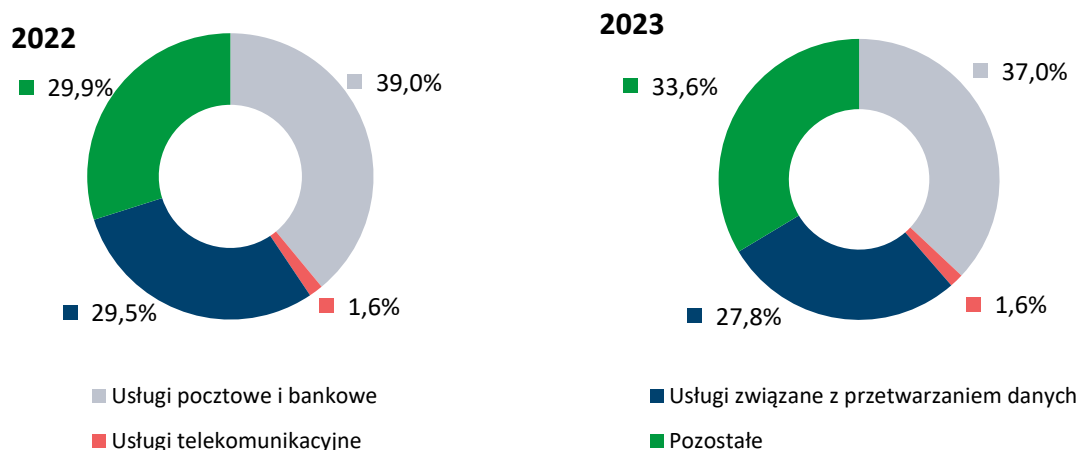

Ostatnią, co do wielkości pozycją były koszty **usług telekomunikacyjnych** (1,5% kosztów usług obcych), które w relacji r/r wzrosły o 236 tys. zł, tj. o 1,5%, w szczególności kosztów **usług łączności bezprzewodowej**, które wzrosły r/r o 776 tys. zł, tj. o 62,0%, w związku ze wzrostem stawki abonamentu za dostęp do Internetu w umowie scentralizowanej w zakresie usługi telefonii komórkowej przy jednocześnie rosnącym wykorzystaniu usług mobilnych.

Na niższy poziom realizacji planu w 2023 r., w zakresie usług telekomunikacyjnych największy wpływ miały: (1) korzystnie zawarte umowy w zakresie „Zestawienia i utrzymania łączy WAN” oraz (2) wdrożenie telefonii IP pozwalającej na obniżenie kosztów związanych z usługami połączeń do telefonii stacjonarnej.

Strukturę kosztów usług obcych w 2022 i 2023 roku prezentuje wykres nr 13.

Wykres nr 13 Struktura kosztów usług obcych w 2022 i 2023 r.

3.4. Podatki i opłaty

Koszty podatków i opłat za 2023 rok wyniosły **18.231 tys. zł**, tj. 64,4% planu i stanowiły 0,3% kosztów ogółem. W porównaniu r/r nastąpił spadek tych kosztów o 1.689 tys. zł, tj. o 8,5%.

Poniesione przez Zakład w 2022 i 2023 roku koszty podatków i opłat w układzie wartościowym i procentowym przedstawia tabela nr 8.

Tabela nr 8 Zestawienie kosztów podatków i opłat za 2022 i 2023 r.

Treść	2022		2023		
	Wykonanie okres styczeń- grudzień tys. zł	% wykonania planu	Plan po zm.	Wykonanie okres styczeń- grudzień tys. zł	% wykonania planu
Podatki i opłaty	19 920	63,0%	28 327	18 231	64,4%
Podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	10 189	86,0%	12 878	11 526	89,5%
Opłaty urzędowe - egzekucje	4 034	44,8%	5 700	3 329	58,4%
Opłaty za wieczyste użytkowanie gruntów	2 512	81,0%	3 249	2 562	78,9%
Wpłaty na PFRON	3 185	41,6%	6 500	814	12,5%

Spadek w tej grupie kosztów dotyczył:

- **wpłat na PFRON**, które w relacji r/r spadły o 2.371 tys. zł, tj. o 74,4%, co było przede wszystkim konsekwencją osiągnięcia wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych powyżej 6%, który uprawnił ZUS do zwolnienia z obowiązku wpłat do PFRON od sierpnia do grudnia 2023 r. Dodatkowo wpływ na niższe wykonanie miał wzrost średniego zatrudnienia osób niepełnosprawnych wobec zatrudnienia ogółem r/r o 0,3 pkt proc. Ponadto w 2023 r. wykorzystano 50% ulgi we wpłacie do PFRON dzięki korzystaniu z usług świadczonych przez zakłady pracy chronionej,
- **opłat i kosztów egzekucyjnych** (18,3% kosztów w tej grupie), które w ujęciu r/r spadły o 705 tys. zł, tj. o 17,5%. W tym zakresie Zakład ma ograniczone możliwości precyzyjnego oszacowania oraz zaplanowania kosztów i opłat egzekucyjnych i komorniczych, które ponoszone są na rzecz innych organów egzekucyjnych. Stopień realizacji tych kosztów uzależniony jest głównie od skuteczności prowadzonych przez te organy postępowań egzekucyjnych.

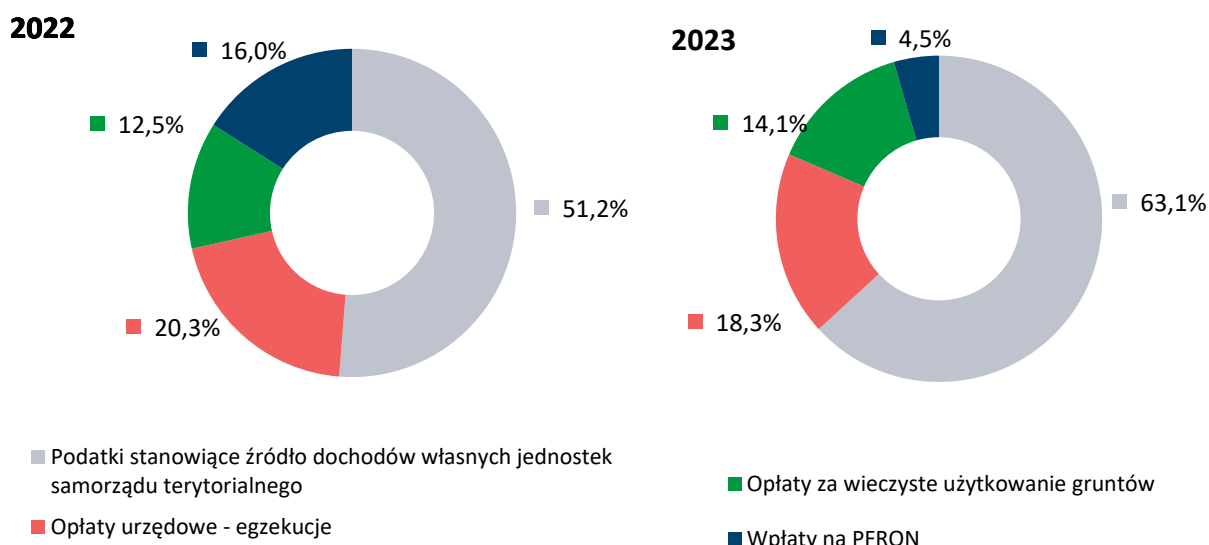
Ponadto, wpływ na niższe koszty egzekucyjne w relacji r/r miały:

- prowadzenia egzekucji, w zakresie dochodzenia należności w ramach egzekucji „własnej” Zakładu, co nie rodzi kosztów opłat komorniczych ponoszonych na rzecz innych organów egzekucyjnych,
- kontynuowanie zawierania przez Zakład „układów ratalnych”, jako formę pomocy dla przedsiębiorców mających problem z terminowym opłaceniem składek, gdyż rozłożenie należności z tytułu składek na raty daje możliwości uregulowania ich w dłuższym okresie, bez trybu egzekucji. Na skutek tych działań zmniejszyła się liczba postępowań egzekucyjnych wobec dłużników oraz spadły koszty opłat porto i opłat komorniczych.

Jednocześnie w 2023 r. nastąpił wzrost kosztów **podatków stanowiących źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego**, które stanowiły 63,1% kosztów podatków i opłat i w ujęciu r/r wzrosły o 1.337 tys. zł, tj. o 13,1%, głównie w wyniku m.in. wzrostu podatku od nieruchomości oraz opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Strukturę kosztów podatków i opłat w 2022 i 2023 roku prezentuje wykres nr 14.

Wykres nr 14 Struktura kosztów podatków i opłat w 2022 i 2023 r.

3.5. Wynagrodzenia

Koszty wynagrodzeń ogółem za rok 2023 wyniosły **4.288.559 tys. zł**, tj. 99,9% planu i stanowiły 62,9% kosztów ogółem. W porównaniu r/r nastąpił wzrost kosztów wynagrodzeń o 583.303 tys. zł, tj. o 15,7%, z czego w zakresie wynagrodzeń osobowych o 582 006 tys. zł (tj. o 15,8%).

Poniesione przez Zakład w 2022 i 2023 roku koszty wynagrodzeń w układzie wartościowym i procentowym przedstawia tabela nr 9.

Tabela nr 9 Zestawienie kosztów wynagrodzeń za 2022 i 2023 r.

Treść	2022		2023		
	Wykonanie okres styczeń-grudzień tys. zł	% wykonania planu	Plan po zm.	Wykonanie okres styczeń-grudzień tys. zł	% wykonania planu
Wynagrodzenia	3 705 256	99,8%	4 294 480	4 288 559	99,9%
Wynagrodzenia osobowe	3 684 791	100,0%	4 267 345	4 266 797	100,0%
Pozostałe wynagrodzenia	20 465	72,0%	27 135	21 762	80,2%

Dominującą pozycją w kosztach wynagrodzeń były **wynagrodzenia osobowe** (99,5% kosztów wynagrodzeń), które w relacji r/r wzrosły o 582.006 tys. zł, tj. o 15,8%, co było konsekwencją: (1) wzrostu funduszu wynagrodzeń w planie finansowym Zakładu na 2023 rok w stosunku do planu 2022 rok [o 7,8%] oraz (2) przeprowadzenia dwukrotnych zmian w planie finansowym ZUS na 2023 rok i przemieszczenia łącznej kwoty 294.024 tys. zł na wypłatę dodatkowych nagród dla pracowników Zakładu: (i) nagrody analogicznej jaką otrzymali pracownicy państwowej sfery budżetowej w związku z nowelizacją ustawy o budżecie na 2023 rok oraz (ii) nagrody dodatkowej w związku ze zwiększeniem skali realizowanych przez Zakład zadań, odpowiedzialnością za wdrożenie reform społecznych na rzecz państwa oraz wypłatę świadczeń dla obywateli.

Zmiany w planie finansowym Zakładu na 2023 rok umożliwiające zwiększenie środków na wynagrodzenia osobowe były możliwe dzięki:

- uzyskaniu formalnych akceptacji Ministra Finansów oraz Ministra Rodziny i Polityki Społecznej,

- osiągnięciu wyższych przychodów, z tytułu zwrotu kosztów obsługi: kolejnego dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów „14-sta emerytura” oraz świadczenia rodzinnego „500+”,
- uzyskaniu oszczędności w zakresie kosztów działalności bieżącej oraz wydatków inwestycyjnych.

Działania te były niezbędne ze względu na pogłębiający się od lat deficyt wynagrodzeń pracowniczych, który utrudniał kierownictwu Zakładu prowadzenie racjonalnej polityki kadrowej w obliczu zwiększonych zadań.

Wyższe wykonanie planu w zakresie wynagrodzeń osobowych w ujęciu r/r dotyczy niemal wszystkich składników wynagrodzeń tj.: płac zasadniczych, funduszu nagród i premii, nagrody z ZFN, tzw. „13-stki” i odpraw emerytalno-rentowych, w związku z wypłatą w kwietniu 2023 r., z wyrównaniem od dnia 1 stycznia 2023 r., podwyżek wynagrodzeń dla pracowników Zakładu w kwocie 500 zł na etat.

Kształtowanie się budżetu funduszu wynagrodzeń osobowych w latach 2014-2023 przedstawia tabela nr 10.

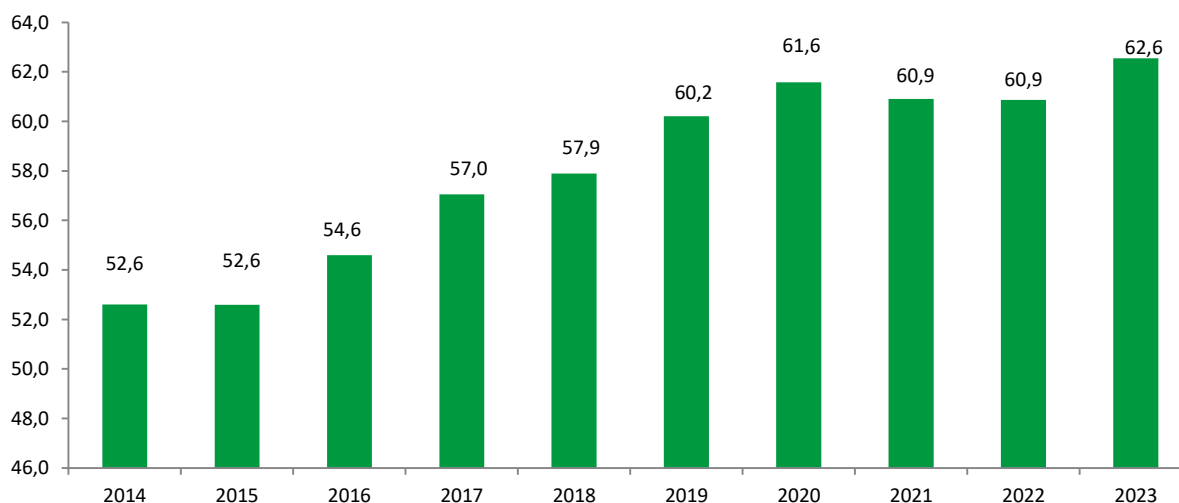
Tabela nr 10 Wynagrodzenia osobowe w latach 2014-2023 w tys. zł

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Wynagrodzenia osobowe [plan]	2 102 250	2 106 460	2 243 492	2 454 873	2 454 873	2 815 288	3 086 415	3 286 415	3 685 826	4 267 345
wzrost r/r kwota	0	4 210	137 032	211 381	0	360 415	271 127	200 000	399 411	581 519
wzrost r/r %	0,0%	0,2%	6,5%	9,4%	0,0%	14,7%	9,6%	6,5%	12,2%	15,8%

Analiza danych z okresu 2014-2023 wskazuje, że od 2016 roku, za wyjątkiem roku 2018 utrzymuje się coroczny wzrost budżetu wynagrodzeń osobowych w Zakładzie, co w latach wcześniejszych nie było normą i wynikało z ustawowego zmrożenia funduszu wynagrodzeń.

Poziom relacji kosztów wynagrodzeń osobowych do kosztów działalności bieżącej ogółem w latach 2014-2023 przedstawia wykres nr 15.

Wykres nr 15 Wynagrodzenia osobowe w relacji do kosztów działalności bieżącej ogółem w latach 2014-2023 w %.

Z analizy wykresu wynika, że długookresowa relacja kosztów wynagrodzeń osobowych do kosztów działalności bieżącej ogółem (z amortyzacją według stawek) systematycznie wzrastała w latach 2016-2020. W 2021 r. nastąpił spadek poziomu kosztów wynagrodzeń o 0,7 p.p. w relacji do kosztów działalności bieżącej ogółem, w 2022 r. relacja pozostała na poziomie 2021 r., natomiast w 2023 r. ponownie wzrosła o 1,7 p.p.

Drugą, co do wielkości pozycję stanowiły **pozostałe wynagrodzenia** (0,5% kosztów wynagrodzeń), które w relacji r/r wzrosły o 1.297 tys. zł, tj. o 6,3%. Wzrost tych kosztów dotyczył głównie pozostałych wynagrodzeń tj. należności dla radców prawnych z tytułu zastępstwa procesowego w sprawach reprezentowanych przez Zakład, które wzrosły r/r o 13,6%.

Na niższe wykonanie planu w zakresie wynagrodzeń pozostałych wpłynęły m.in:

- mniejsza niż zakładano liczba opinii specjalistycznych wydanych przez konsultantów w ramach umów cywilnoprawnych na rzecz opinii specjalistycznych pozyskiwanych w formie zakupu usług, problemy z nawiązaniem współpracy z lekarzami konsultantami niektórych specjalności oraz wynegocjowanie w umowach korzystnych stawek jednostkowych,
- mniejsze od zakładanych koszty umów cywilnoprawnych zawieranych z praktykantami odbywającymi w ZUS płatne praktyk absolwenckie,
- niższe od planowanych należności dla radców prawnych od wyroków sądowych zakończonych w 2023 r. Stopień realizacji tych kosztów uzależniony jest głównie od procedowania spraw przez sądy, co wpływa na trudności w precyzyjnym ustaleniu tych kosztów na etapie planowania, ponieważ powstają w oparciu o orzeczenia sądowe.

3.6. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia

Koszty ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń w 2023 roku ogółem wyniosły **897.946 tys. zł**, tj. 95,3% planu i stanowiły 13,2% kosztów ogółem. W porównaniu r/r nastąpił wzrost tej pozycji kosztów o 124.071 tys. zł, tj. o 16,0%.

Poniesione przez Zakład w 2022 i 2023 roku koszty ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń przedstawia tabela nr 11.

Tabela nr 11 Zestawienie kosztów ubezpieczeń i innych świadczeń za 2022 i 2023 r.

Treść	2022		2023		
	Wykonanie okres styczeń-grudzień tys. zł	% wykonania planu	Plan	Wykonanie okres styczeń-grudzień tys. zł	% wykonania planu
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	773 875	93,9%	942 067	897 946	95,3%
Składki na ubezpieczenie społeczne	601 277	97,4%	717 592	701 465	97,8%
Składki na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy	67 212	88,4%	89 659	78 436	87,5%
Świadczenia socjalne	78 010	95,2%	87 936	83 925	95,4%
Wpłaty na Pracownicze Plany Kapitałowe*	-	-	18 919	17 627	93,2%
Inne, w tym:	27 376	55,7%	27 961	16 493	59,0%
- koszty bhp	7 416	64,9%	10 539	7 167	68,0%
- szkolenia pracowników	4 967	52,3%	8 900	6 040	67,9%
- zakup usług zdrowotnych	3 273	37,4%	5 522	3 179	57,6%

* Wpłaty na PPK w 2022 r. były ujęte w pozycji: *Inne* (wykonanie: 11.720 tys. zł; 60,1 % wykonania planu)

Dominujący wpływ na poziom kosztów ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń w 2023 roku miały koszty **składek na ubezpieczenia społeczne** (78,1% kosztów w tej grupie), które w relacji r/r wzrosły o 100.188 tys. zł, tj. o 16,7%, jako pochodna wzrostu funduszu wynagrodzeń.

Drugą, co do wielkości pozycję stanowiły **świadczenia socjalne** (9,3% kosztów w tej grupie), naliczone na podstawie obowiązujących przepisów prawa¹⁷, które w relacji r/r wzrosły o 5.915 tys. zł, tj. o 7,6%, w związku z nowelizacją ustawy o budżecie na 2023 r. i odmrożeniem podstawy naliczenia odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w 2023 roku za okres od dnia 1 lipca 2023 r.

Kolejną, co do wielkości pozycję stanowiły koszty **składek na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy** (8,7% kosztów w tej grupie), które wzrosły r/r o 11.224 tys. zł, tj. o 16,7%, jako pochodna wzrostu funduszu wynagrodzeń.

Tendencję wzrostową wykazały koszty wpłat na **Pracownicze Plany Kapitałowe („PPK”)**, ponoszone na podstawie ustawy o pracowniczych planach kapitałowych¹⁸, które w ujęciu r/r wzrosły o 5.907 tys. zł, tj. o 50,4%, jako pochodna wzrostu wynagrodzeń oraz liczby pracowników, którzy w 2023 r. skorzystali z tej formy oszczędzania.

Jednocześnie w 2023 roku nastąpił spadek **kosztów innych** (1,8% kosztów w tej grupie) w relacji r/r o 10.883 tys. zł, tj. o 39,8%, w wyniku:

- przeniesienia kosztów wpłat na PPK z pozycji „Inne” do odrębnej pozycji planu w formularzu planistycznym wprowadzonym notą budżetową¹⁹,
- spadku o 3,4% **kosztów świadczeń rzeczowych wynikających z przepisów bhp**, z uwagi na m.in. mniejszą liczbę zrealizowanych refundacji dla pracowników dopłat do zakupu okularów,
- spadku o 2,9%, **zakupu usług zdrowotnych**, z uwagi na zniesienie w kraju stanu zagrożenia epidemicznego od dnia 1 lipca 2023 r., zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 14 czerwca 2023 r. i braku konieczności finansowania testów dla pracowników w kierunku wykrywalności wirusa SARS-CoV-2.

Ponadto, w tej grupie kosztów:

- nastąpił wzrost **kosztów szkoleń pracowników**, które wzrosły r/r o 1.073 tys. zł, tj. o 21,6%, z uwagi na zwiększenie liczby szkoleń i kursów specjalistycznych dla pracowników, a także powrotu do szkoleń po okresie pandemii,
- uwzględniono koszty **wypłaty ryczałtu za pracę zdalną** w wysokości 107 tys. zł, w związku ze zmianami wynikającymi z nowelizacji Kodeksu Pracy, które nie były ponoszone w 2022 roku.

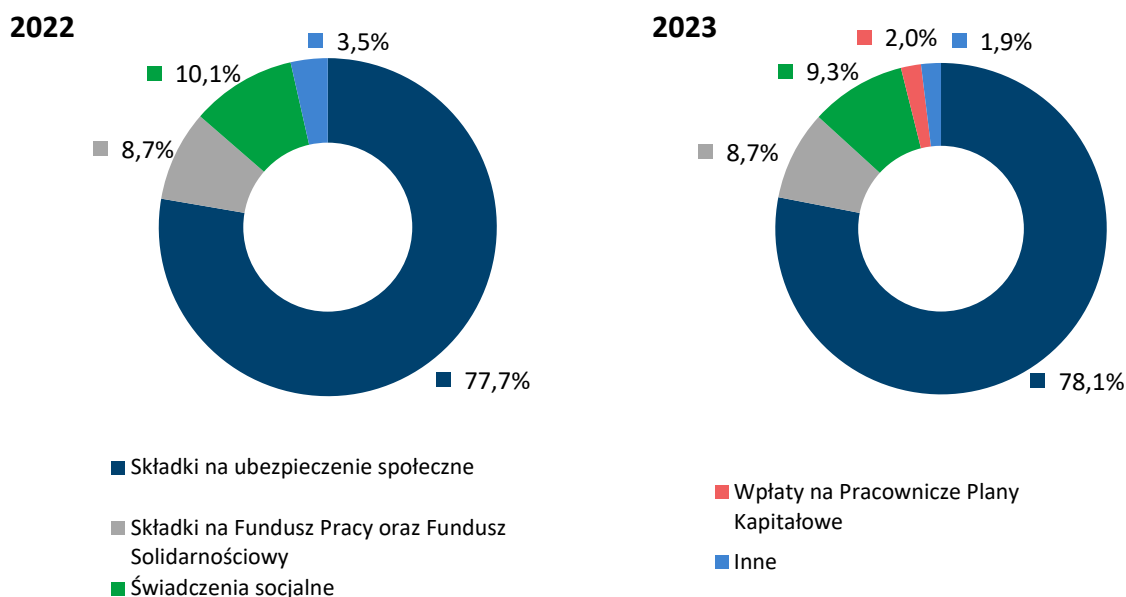
Strukturę kosztów ubezpieczeń i innych świadczeń w 2022 i 2023 roku prezentuje wykres nr 16.

¹⁷ Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych [Dz. U. z 2024 r. poz. 288]

¹⁸ Ustawa z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych [Dz. U. z 2023 r. poz. 46, 1723 i 1941]

¹⁹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej [Dz. U. poz. 745, z późn. zm.]

Wykres nr 16 Struktura kosztów ubezpieczeń i innych świadczeń w 2022 i 2023 r.

Na niższe wykonanie planu finansowego na 2023 rok w zakresie ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń największy wpływ miały m.in:

- spadek o 9,4% absencji chorobowej pracowników ZUS oraz liczby zasiłków opiekuńczych, co wpłynęło na niższe koszty składek na ubezpieczenia społeczne,
- wzrost wynagrodzeń osobowych, który wpłynął na wzrost skali przekroczenia limitu rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (tzw. trzydziestokrotność), od której nie pobierane były na mocy przepisów prawa składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe,
- zmiany założeń rządu polegające na odroczeniu terminu pełnego oskładkowania umów cywilnoprawnych; na etapie prac nad projektem planu uwzględniono zabezpieczenie skutków finansowych zapowiadanych zmian legislacyjnych, które finalnie nie zostały wprowadzone w 2023 roku.

W zakresie składek na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy niższe wykonanie planu jest konsekwencją braku możliwości precyzyjnego oszacowania tego kosztu, z uwagi na liczne wyłączenia określone w art. 104a i 104b ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy²⁰, tj. (1) zwalniające pracodawcę z obowiązku opłacania tych składek m.in za osoby powracające z urlopu macierzyńskiego lub wychowawczego (przez okres 36 miesięcy od powrotu), jak również, za zatrudnione osoby, które ukończyły 50 rok życia i w ciągu 30 dni przed zatrudnieniem pozostawały w ewidencji bezrobotnych powiatowego urzędu pracy; (2) za pracowników powyżej 55 (kobiety) i 60 (mężczyźni) roku życia, (3) podstawa wymiaru nie przekracza minimalnego wynagrodzenia za pracę. Niektóre z tych czynników mają charakter deklaracyjny, co dodatkowo utrudnia precyzyjne oszacowanie kosztów w tym zakresie.

²⁰ Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy [Dz. U. z 2023 r. poz. 735, 1429, 1723 i 1737]

3.7. Pozostałe koszty

Pozostałe koszty (rodzajowe) za 2023 rok wyniosły **30.465 tys. zł**, tj. 69,2% planu i stanowiły 0,4% kosztów ogółem. W porównaniu r/r nastąpił wzrost tych kosztów o 8.066 tys. zł, tj. o 36,0%.

Poniesione przez Zakład w 2022 i 2023 roku pozostałe koszty w ujęciu wartościowym i procentowym przedstawia tabela nr 12.

Tabela nr 12 Zestawienie pozostałych kosztów za 2022 i 2023 r.

Treść	2022		2023		
	Wykonanie okres styczeń- grudzień tys. zł	% wykonania planu	Plan	Wykonanie okres styczeń- grudzień tys. zł	% wykonania planu
Pozostałe koszty rodzajowe, w tym:	22 399	54,4%	44 040	30 465	69,2%
- koszty reprezentacji i strojów służbowych	3 123	69,4%	5 000	3 920	78,4%
- zwrot kosztów przejazdu	6 689	53,5%	11 535	7 922	68,7%
- koszty podróży służbowych	9 126	55,3%	21 000	15 547	74,0%
- ubezpieczenia	1 765	65,4%	3 505	2 121	60,5%

W zakresie pozostałych kosztów rodzajowych, dominującą pozycją były **koszty podróży służbowych** (51,0% pozostałych kosztów), które r/r wzrosły o 6.421 tys. zł, tj. o 70,4%, co było spowodowane: (1) wzrostem od stycznia 2023 r. stawki diety w czasie podróży krajowych²¹, (2) wzrostem cen przejazdu środkami komunikacji zbiorowej oraz (3) wzrostem liczby szkoleń przeprowadzonych w trybie stacjonarnym po okresie pandemii.

Drugą, co do wielkości pozycję stanowiły koszty związane ze **zwrotem kosztów przejazdu** (26,0% pozostałych kosztów), które r/r wzrosły o 1.233 tys. zł, tj. o 18,4%, z uwagi na (1) wzrost r/r o 10,4% liczby bezpośrednich badań przeprowadzonych przez lekarzy orzeczników, komisje lekarskie, konsultantów Zakładu oraz badań dodatkowych, które skutkują koniecznością zwrotu kosztów przejazdu osobom wzywanych na badania lekarskie oraz (2) wzrost cen przejazdu środkami komunikacji zbiorowej.

Tendencje wzrostową w tej pozycji planu wykazały również koszty:

- **reprezentacji i strojów służbowych** (12,9% pozostałych kosztów), które w relacji r/r wzrosły o 797 tys. zł, tj. o 25,5%, z uwagi na wzrost od drugiego kwartału 2023 r. stawki ekwiwalentu za strój służbowy dla pracowników obsługi klienta,
- **ubezpieczeń** (6,96% pozostałych kosztów), które w relacji r/r wzrosły o 356 tys. zł, tj. o 20,2%, z uwagi na wzrost wartości majątku w zakresie sprzętu elektronicznego i telefonii IP, objętych zgodnie z umową wyższą stawką ubezpieczenia.

Niższe wykonanie planu finansowego w zakresie pozostałych kosztów rodzajowych wynikało z: (1) mniejszych niż zaplanowano zwrotów kosztów przejazdu osobom wzywanych na badania,

²¹ Rozporządzenie MRiPS z dnia 25 października 2022 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej [Dz. U. poz. 2302]

z uwagi na wydawanie części orzeczeń lekarskich na podstawie dokumentacji bez konieczności osobistego stawiennictwa na badania lekarskie, (2) przeprowadzania spotkań i szkoleń w trybie online.

3.8. Koszty finansowe

Koszty finansowe (łącznie z kosztami nieplanowanymi) za 2023 rok wyniosły ogółem **286 tys. zł**, tj. 11,4% planu. W porównaniu r/r nastąpił spadek tych kosztów o 127 tys. zł, tj. o 30,8%. Obejmowały one koszty finansowe planowane, które wyniosły 141 tys. zł, m.in. na zapłatę odsetek za zwłokę w spłacie zobowiązań wobec pracowników, natomiast koszty nieplanowane z tytułu ujemnych różnic kursowych wyniosły 145 tys. zł.

Poniesione przez Zakład w 2022 i 2023 roku koszty finansowe w ujęciu wartościowym i procentowym przedstawia tabela nr 13.

Tabela nr 13 Zestawienie kosztów finansowych za 2022 i 2023 r.

Treść	2022		2023		
	Wykonanie okres styczeń- grudzień tys. zł	% wykonania planu	Plan po zm.	Wykonanie okres styczeń- grudzień tys. zł	% wykonania planu
Koszty finansowe	413	20,7%	2 500	286	11,4%

3.9. Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne w 2023 roku wyniosły **5.687 tys. zł**, tj. 48,9% planu i stanowiły niespełna 0,1% kosztów ogółem. W porównaniu r/r nastąpił wzrost tych kosztów o 233 tys. zł, tj. o 4,3%. Pozostałe koszty operacyjne planowane wyniosły 5.647 tys. zł, natomiast 40 tys. zł stanowiły koszty nieplanowane z tytułu kosztów skutków zdarzeń losowych o charakterze nadzwyczajnym, które w porównaniu r/r spadły o 277 tys. zł.

Poniesione przez Zakład w 2022 i 2023 roku pozostałe koszty operacyjne w ujęciu wartościowym i procentowym przedstawia tabela nr 14.

Tabela nr 14 Zestawienie pozostałych kosztów operacyjnych za 2022 i 2023 r.

Treść	2022		2023		
	Wykonanie okres styczeń- grudzień tys. zł	% wykonania planu	Plan po zm.	Wykonanie okres styczeń- grudzień tys. zł	% wykonania planu
Pozostałe koszty operacyjne	5 454	20,5%	11 628	5 687	48,9%

Dominujący wpływ na poziom realizacji planu w tej grupie kosztów miały **koszty postępowań sądowych i egzekucyjnych od dochodzonych roszczeń i należności**, które stanowiły 83,2% pozostałych kosztów operacyjnych i w relacji r/r spadły o 475 tys. zł, tj. o 11,1%. Nie ma możliwości precyzyjnego ustalenia tych kosztów na etapie planowania, ponieważ powstają w oparciu o orzeczenia sądowe.

4. WYDATKI INWESTYCYJNE

Realizacja planu inwestycyjnego za 2023 rok wyniosła ogółem **537.743,3 tys. zł**, co stanowi 85,1% planowanych środków, z czego na działalność związaną z informatyzacją Zakładu poniesione zostały nakłady w wysokości 371.651,5 tys. zł, tj. 84,6% planu. W analogicznym okresie 2022 roku wydatki inwestycyjne zostały zrealizowane na poziomie 71,3% planu.

Szczegółowe sprawozdanie z wykonania planu inwestycyjnego za 2023 rok stanowi odrębny dokument.

5. ODSETKI DO OFE

Za 2023 rok Zakład przekazał do OFE tytułem odsetek dotyczących zaległości z lat ubiegłych odsetki na kwotę **1.529 tys. zł**. Równocześnie w tym samym okresie wartość odsetek wycofanych z OFE (za lata 1999-2023) wyniosła 1.150 tys. zł. W planie finansowym ZUS na rok 2023 po zmianach na ten cel zabezpieczono środki w kwocie 12.146 tys. zł.

6. WYNIK FINANSOWY

W 2023 roku wynik finansowy Zakładu wyniósł **83.456 tys. zł**. Na wysokość wyniku finansowego w 2023 roku miały wpływ przychody i koszty Zakładu szczegółowo opisane w części opisowej niniejszego sprawozdania. Wynik finansowy zaprezentowany w *Sprawozdaniu z wykonania planu finansowego ZUS za 2023 rok* różni się od wyniku zaprezentowanego w *Rachunku Zysków i Strat* tym, gdyż nie uwzględnia skutków wyceny bilansowej części składników aktywów i pasywów, w wyniku, której dokonano odpisów aktualizujących oraz zawiązania lub rozwiązania rezerw.

7. ŚRODKI FINANSOWE

Na dzień 31.12.2023 r. Zakład dysponował środkami finansowymi (po wyłączeniu środków finansowych o ograniczonej możliwości dysponowania) ogółem w kwocie **1.164.744 tys. zł**, z czego środki pieniężne wyniosły 976.977 tys. zł. Środki finansowe faktycznie uzyskane przez Zakład były wyższe od przyjętych w planie finansowym ZUS za rok 2023 o kwotę 591.804 tys. zł.

8. ZOBOWIĄZANIA, NALEŻNOŚCI I ZAPASY

Wartość zobowiązań wg stanu na 31.12.2023 r. wyniosła **855.532 tys. zł**, w tym: zobowiązań z tytułu rozrachunków 847.409 tys. zł oraz utworzonej rezerwy na odsetki z tytułu opóźnień w przekazywaniu składek do OFE dotyczących zaległości z lat ubiegłych – 6.911 tys. zł. Wartość zapasów wg stanu na 31.12.2023 r. wyniosła 14.508 tys. zł, a należności 61.678 tys. zł.

9. LICZBA ZATRUDNIONYCH

Według stanu na dzień 31.12.2023 r. w Zakładzie było zatrudnionych 43.540 osób, tj. 43.273 w przeliczeniu na pełne etaty. W porównaniu r/r nastąpił spadek zatrudnienia o 5 osób, tj. o 0,01 % oraz o 17,8 etatów, tj. o 0,04%.

Na dzień 31.12.2023 r. Zakład zatrudniał 2.345 osób niepełnosprawnych, co stanowiło 5,39% ogólnego stanu zatrudnienia w Zakładzie. W relacji r/r nastąpił wzrost zatrudnienia osób niepełnosprawnych o 228 osoby tj. o 10,8%. W przeliczeniu na etaty zatrudnienie osób niepełnosprawnych wyniosło 2.285,36 etaty (wzrost r/r o 217,36 etatów tj. o 10,5 %).

Wykonanie planu finansowego Zakładu w 2022 i 2023 roku w ujęciu wartościowym przedstawia tabela nr 15.

Tabela Nr 15 – Wykonanie planu finansowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za 2023 rok.

Część A. Dane w układzie memoriałowym

Poz.	Treść ¹⁾	Wykonanie za 2022 rok	2023		
			Plan wg ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie
			w tysiącach złotych		
1	2	3	4	5	6
I	STAN NA POCZĄTEK ROKU:				
	Środki pieniężne	775 585	913 771	1 096 226	1 096 226
	Inne aktywa finansowe	507 119	0	188 596	188 596
	Należności	42 121	42 121	53 907	53 907
	Zapasy	10 521	10 521	12 796	12 796
	Zobowiązania, w tym:	989 032	989 032	860 683	860 683
	- z tytułu odsetek za nieprzekazane składki do otwartych funduszy emerytalnych	24 547	23 509	12 146	12 146
II	PRZYCHODY OGÓŁEM	6 315 177	6 470 398	6 580 892	6 904 663
1.	Odpis z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	4 910 650	5 170 243	5 170 243	5 170 243
2.	Odpis z Funduszu Emerytur Pomostowych	4 592	4 829	4 829	4 829
3.	Przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS	346 784	350 653	350 653	398 892
	z tego:				
3.1.	- przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek na otwarte fundusze emerytalne	15 690	16 913	16 913	17 176
3.2.	- przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	92 951	93 448	93 448	105 987
3.3.	- przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek na ubezpieczenie zdrowotne	238 143	240 292	240 292	275 729
4.	Przychody z tytułu zwrotu kosztów obsługi zadań zleconych Zakładowi do realizacji:	567 118	535 500	645 994	686 184
4.1.	- rent socjalnych	109 219	119 856	119 856	130 875
4.2.	- zasiłków i świadczeń przedemerytalnych	9 217	7 957	7 957	8 571
4.3.	- świadczeń na rzecz kombatantów	19 319	19 878	19 878	25 902
4.4.	- świadczeń zbiegowych realizowanych przez KRUS	19 663	22 959	22 959	22 376
4.5.	- obsługa pozostałych zadań	409 700	364 850	475 344	498 460
5.	Przychody finansowe	68 460	11 640	11 640	78 016
5.1.	- odsetki	68 143	11 640	11 640	77 621
6.	Pozostałe przychody	417 573	397 533	397 533	566 499
III.	KOSZTY OGÓŁEM	6 053 474	7 077 154	7 262 211	6 821 207
1.	Koszty według rodzaju	6 047 607	7 049 704	7 248 083	6 815 234
1.1.	amortyzacja w tym:	381 655	435 405	435 405	359 325
	-zakup wyposażenia o niskiej wartości	81	500	500	193
1.2.	- materiały i energia	157 846	312 941	267 159	187 343
1.3.	- usługi obce	986 656	1 317 260	1 236 605	1 033 365
1.3.1.	- usługi pocztowe i bankowe	384 597	450 196	415 571	382 198
1.3.2.	- usługi telekomunikacyjne	15 843	38 496	32 224	16 079
1.3.3.	- usługi związane z przetwarzaniem danych	291 173	386 017	352 892	287 298
1.3.4.	- pozostałe	295 043	442 551	435 918	347 790
1.4.	- podatki i opłaty, w tym:	19 920	34 627	28 327	18 231
1.4.1.	- podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	10 189	12 878	12 878	11 526
1.4.2.	- opłaty za wieczyste użytkowanie gruntów	2 512	3 249	3 249	2 562
1.4.3.	- opłaty urzędowe	4 034	12 000	5 700	3 329
1.5.	- wynagrodzenia	3 705 256	4 006 956	4 294 480	4 288 559
1.5.1.	- osobowe	3 684 791	3 973 321	4 267 345	4 266 797
1.5.2.	- pozostałe	20 465	33 635	27 135	21 762
1.6.	- ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	773 875	891 310	942 067	897 946
1.6.1.	- składki na ubezpieczenie społeczne	601 277	667 049	717 592	701 465
1.6.2.	- składki na Fundusz Pracy	67 212	83 753	89 659	78 436
1.6.3.	- świadczenia socjalne	78 010	81 938	87 936	83 925
1.6.4.	- składki na Fundusz Emerytur Pomostowych	0	0	0	0
1.6.5.	- wpłaty na pracownicze plany kapitałowe	0	30 109	18 919	17 627
1.6.6.	- inne	27 376	28 461	27 961	16 493
1.7.	- pozostałe	22 399	51 205	44 040	30 465
2.	Koszty finansowe	413	2 500	2 500	286
2.1.	- obsługa długu	0	0	0	0
2.2.	- inne	413	2 500	2 500	286
3.	Pozostałe koszty	5 454	24 950	11 628	5 687

IV.	WYNIK BRUTTO (poz. II-III)	261 703	-606 756	-681 319	83 456
V.	OBOWIĄZKOWE OBCIĄŻENIA WYNIKU FINANSOWEGO				
VI.	WYNIK NETTO (poz. IV - V)	261 703	-606 756	-681 319	83 456
VII.	Nakłady na budowę, ulepszenie i zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	575 415	706 143	631 580	537 743
VIII.	STAN NA KONIEC ROKU:				
	Środki pieniężne	1 096 226	35 777	572 940	976 977
	Inne aktywa finansowe	188 596	0	0	187 767
	Należności	53 907	42 121	53 907	61 678
	Zapasy	12 796	10 521	12 796	14 508
	Zobowiązania, w tym:	860 683	989 032	860 683	855 532
	- z tytułu odsetek za nieprzekazane składki do otwartych funduszy emerytalnych	12 146	0	12 146	6 911

Część B. Dane uzupełniające

Poz.	Treść	Wykonanie za 2022 rok	2023		
			Plan wg ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie
w tysiącach złotych					
1	2	3	4	5	6
	ZOBOWIĄZANIA	860 683	989 032	860 683	855 532
1	Inne w tym:	860 683	989 032	860 683	855 532
1.1.	- wymagalne	16	0	0	0
1.2.	- z tytułu odsetek za nieprzekazane składki do otwartych funduszy emerytalnych	12 146	0	12 146	6 911
	LICZBA ZATRUDNIONYCH (w przeliczeniu na pełne etaty)	43 291	44 686	44 686	43 273

Część C. Dane uzupełniające

Poz.	Treść	Wykonanie za 2022 rok	2023		
			Plan wg ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie
w tysiącach złotych					
1	2	3	4	5	6
	ZOBOWIĄZANIA według wartości nominalnej	860 683	989 032	860 683	855 532
1	Papiery wartościowe	0	0	0	0
2	Kredyty i pożyczki, w tym zaciągnięte od:	0	0	0	0
	- wobec sektora finansów publicznych	0	0	0	0
	- wobec pozostałych	0	0	0	0
3	Depozyty	0	0	0	0
4	Inne w tym:	860 683	989 032	860 683	855 532
4.1	zobowiązania wymagalne	16	0	0	0
4.2	z tytułu odsetek za nieprzekazane składki do otwartych funduszy emerytalnych	12 146	0	12 146	6 911